

27-28-29

Handelingen

30-31-32-33

VLAAMSE RAAD

ZITTING
1989-1990

Vergaderingen van maart 1990

EINDREGELING BEGROTING 1982
GOEDKEURING EUROPEES SOCIAAL HANDVEST
OPRICHTING VLAAMSE STICHTING VERKEERSKUNDE
BEROEPSONDERWIJS
EXPANSIESTEUN EN FISCALE VOORDELEN COORDINATIECENTRA
BEVORDERING GELIJKHEID VROUW-MAN
DIOXINE IN MELKPRODUKTEN
DIJKENPROBLEMATIEK
PRIJS WETENSCHAPPELIJK ONDERWERP
VERENGELSEN UNIVERSITAIR ONDERWIJS
BELEID EN WERKING EXECUTIEVE
MILIEUBELEIDSPLAN 1990-1995
MOGELIJKE BERGING GEVAARLIJK AFVAL KS
WIJZIGING DECREET BIJZONDERE JEUGDBIJSTAND
WIJZIGING HUISVESTINGSCODE
AANWEZIGHEID GEMEENSCHAPPEN EN GEWESTEN BELGISCHE AMBASSADES
EN CONSULATEN
UITBREIDINGSFASE WEER-WERKACTIE
AFWERKING A 17
WIJZIGING SERV-DECREET
VERKEERSONVEILIGHEID A 12 EN N 177
KINDERMISHANDELING
VLAAMS SCHEEPSBOUWBELEID
ZWAAR ZORGBEHOEVENDE BEJAARDEN
NITRAATVERONTREINIGING DRINKWATER
NOORDZEEVERVUILING
BEGROTINGSCONTROLE 1990

Inhoud

Nr. 27 **Donderdag 8 maart 1990**
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1087

Ontwerp van decreet
Indiening en verwijzing, blz. 1087

Voorstel van decreet
Indiening en verwijzing, blz. 1087

Voorstellen van resolutie
Indiening en verwijzing, blz. 1087
Intrekking, blz. 1087

Beleidsnota
Indiening en verwijzing, blz. 1087

Beleidsbrief
Indiening en verwijzing, blz. 1088

Samenwerkingsakkoorden
Indiening, blz. 1088

Verslagen
Indiening, blz. 1088

Advies van de Vlaamse Mediaraad
Indiening, blz. 1088

Arresten van het Arbitragehof
Indiening, blz. 1088

Schriftelijke vragen (Regl. art. 74)
Indiening, blz. 1089

Motie van orde
Stand van zaken, blz. 1089
Sprekers : de heren J. Geysels, A. Denys, Minister G. Geens

Samenstelling van de Commissies
Wijzigingen onder de vaste leden, blz. 1089

Ontwerp van decreet houdende eindregeling van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap en van Instellingen van Openbaar Nut voor het begrotingsjaar 1982 — 12-A (1989-1990) — Nrs. 1 en 2 — 16-A (1989-1990) — Nr. 1

Algemene bespreking, blz. 1089
Sprekers : de heren P. Van Grembergen, F. Vermeiren, G. Verhaegen, Minister G. Geens

Artikelsgewijze bespreking, blz. 1094

Ontwerp van decreet houdende goedkeuring van het Europees Sociaal Handvest en de Bijlage, opgemaakt te Turijn op 18 oktober 1961 — 269 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking, blz. 1101
Sprekers : de heren H. Van Wambeke, verslaggever, A. Kempinaire, Minister G. Geens

Artikelsgewijze bespreking, blz. 1105

Voorstel van decreet van de heer J. Ansons c.s. houdende oprichting van een Vlaamse Stichting voor Verkeerskunde — 87 (BZ 1988) — Nrs. 1 tot 6

Algemene bespreking, blz. 1105
Sprekers : mevrouw M. Panneels-Van Baelen, verslaggever, de heer J. Ansons, Minister D. Coens
Artikelsgewijze bespreking, blz. 1108

Interpellaties (Regl. art. 76)
Interpellatie van de heer W. Van Durme tot de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs over het beroepsonderwijs

Interpellatie van de heer R. Deswaene tot de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs, over een studie van het Centrum voor Sociaal en Psychologisch Onderzoek betreffende het beroepsonderwijs, blz. 1109

Sprekers : de heren W. Van Durme, R. Deswaene, A. Beysen, E. Balde-wijn, Minister D. Coens, de heer J. Sleenckx

Interpellatie van de heer J. Geysels tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, en de heer N. De Batselier, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie, Middenstand en Energie, over de opmerkingen van het Rekenhof betreffende het cumuleren van expansiesteun met de fiscale voordelen van coördinatiecentra, blz. 1117

Sprekers : de heren J. Geysels, J. De Roo, Minister N. De Batselier

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1122

Nr. 28 **Donderdag 8 maart 1990**
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1123

Beleidsbrief
Indiening, blz. 1123

Actuele vragen (Regl. art. 75)
Actuele vraag van mevrouw F. Brepoels tot de heer L. Van den Bossche, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt over inbreuken op de taalwetgeving bij het plaatsen van straatnaamborden te Voeren, blz. 1123

Actuele vraag van mevrouw N. Maes tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over de coördinatie van de maatregelen ter bevordering van de gelijkheid tussen vrouwen en mannen, blz. 1124

Actuele vraag van de heer H. Van Dierden tot de heer N. De Batselier, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie, Middenstand en Energie, over de mogelijke deelneming van de Vlaamse Regering aan de ontwikkeling van het Rafale-gevechtsvliegtuig, blz. 1125

Actuele vraag van de heer H. De Loor tot de heer L. Waltniel, Gemeenschaps-

minister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over de deelneming van ambtenaren van de Administratie voor Huisvesting aan een ACW-studiedag, blz. 1126

Actuele vraag van de heer E. Vandebosch tot de heer L. Waltniel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over de erkenning van de mijncités als woonnoodgebied, blz. 1127

Actuele vraag van de heer G. Janzegers tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de aanwezigheid van dioxine in melk

Actuele vraag van de heer E. Vandebosch tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de resten van dioxine in melkproducten

Actuele vraag van de heer J. Gabriëls tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over mogelijke dioxinevervuiling van melk veroorzaakt door verbrandingsinstallaties, blz. 1127

Actuele vraag van de heer P. Van Grembergen tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de vervuiling van het drinkwater door de landbouw, blz. 1129

Actuele vraag van de heer J. Laverge tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over het verhogen van de stortprijs voor inert afval van de bouwsector, blz. 1130

Actuele vraag van de heer W. Seeuws tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de subsidiëring van het Internationaal Theater, blz. 1131 (Intrekking)

Actuele vraag van de heer G. Cardoen tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de moeilijkheden inzake de werking van het Kasteel van Gaasbeek, blz. 1131

Actuele interpellaties (Regl. art. 77)
Actuele interpellatie van de heer F. Verberckmoes tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over maatregelen om dijkbreuken te voorkomen en over de stand van zaken betreffende het Sigma-plan

Actuele interpellatie van mevrouw M. De Meyer tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de overstromingen te Ruppelmonde en te Bazel en de onvolledige uitvoering van het Sigma-plan, blz. 1132

Sprekers : de heer F. Verberckmoes, mevrouw M. Maes, de heer R. Daems, mevrouw M. De Meyer, de heren E. Cooreman, W. Luyten, J. Loones, P. Chevalier, Minister J. Sauwens, de heer J. De Seranno

Ontwerp van decreet houdende instelling van een tweejaarlijkse prijs van de Vlaamse Gemeenschap voor een werk over een

wetenschappelijk onderwerp
– 288 (1989-1990) – Nrs. 1 en 2
Voorstel tot aanvulling van de agenda,
blz. 1142
Sprekers : de heren A. Laridon, A. Denys

Ontwerp van decreet houdende eindregeling van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap en van Instellingen van Openbaar Nut voor het begrotingsjaar 1982
– 12-A (1989-1990) – Nrs. 1 en 2
– 16-A (1989-1990) – Nr. 1 (Rapport van het Rekenhof)

Hoofdelijke stemming, blz. 1143
Spreker : de heer F. Vermeiren

Ontwerp van decreet houdende goedkeuring van het Europees Sociaal Handvest en de Bijlage, opgemaakt te Turijn op 18 oktober 1961
– 269 (1989-1990) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming, blz. 1145
Spreker : de heer A. Annemans

Voorstel van decreet van de heer J. Ansons c.s. houdende oprichting van een Vlaamse Stichting voor Verkeerskunde
– 87 (BZ 1988) – Nrs. 1 tot 6

Hoofdelijke stemming, blz. 1146
Sprekers : de heren H. Van Dienderen, E. Beysen, Minister D. Coens, mevrouw N. Maes

Motie van aanbeveling van de heer W. Verreycken tot besluit van de op 21 februari 1990 door de heer G. Annemans gehouden interpellatie tot de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs, over het verengelsen van het universitair onderwijs
– 300 (1989-1990) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1148

Motie van aanbeveling van de heer A. Denys tot besluit van de op 21 februari 1990 door de heer A. Denys gehouden interpellatie tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over het beleid van de Vlaamse Executieve 1 jaar na het Regeerakkoord en naar aanleiding van de recente verklaringen van de Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin
– 301 (1989-1990) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1149
Spreker : de heer A. Denys

Motie van aanbeveling van de heer Jozef Bosmans tot besluit van de op 22 februari 1990 door de heer A. Denys gehouden actuele interpellatie tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over het milieubeleidsplan 1990-1995
– 305 (1989-1990) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1150
Sprekers : de heren Jozef Bosmans, J. Geysels

Interpellaties (Regl. art. 76) (Voortzetting)

Interpellatie van mevrouw F. Brepoels tot de heer N. De Batselier, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie, Middenstand en Energie, en de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de mogelijke berging van laag radioactief en/of industrieel afval in de Limburgse steenkoolmijnen, blz. 1152

Sprekers : mevrouw F. Brepoels, de heren E. Vandebosch, J. Sleenckx, Minister N. De Batselier, Minister T. Kelchtermans

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1156

Nr. 29 Dinsdag 21 maart 1990

Berichten van verhindering, blz. 1157

Voorstellen van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 1157
Intrekking, blz. 1157

Beleidsbrief

Indiening en verwijzing, blz. 1157

Samenwerkingsakkoorden

Indiening, blz. 1158

Verslagen

Indiening, blz. 1158

Moties

Indiening en verwijzing, blz. 1158

Mededeling van het Rekenhof

Indiening en verwijzing, blz. 1159

Kennisgeving van het Arbitragehof

Indiening, blz. 1159

Resolutie van de Vlaamse Gemeenschapscommissie

Indiening, blz. 1159

Schriftelijke vragen (Regl. art. 74)

Indiening, blz. 1159

Werkgroep Verzuiling

Samenstelling, blz. 1159

Ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 27 juni 1985 inzake bijzondere jeugdbijstand
– 241 (1988-1989) – Nrs. 1 tot 8

Voorstel van decreet van de heer L. Hancké houdende wijziging van het decreet van 27 juni 1985 inzake bijzondere jeugdbijstand en regeling van de voortgezette hulpverlening bij meerderjarigheid op achttien jaar
– 243 (1988-1989) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking, blz. 1159
Sprekers : mevrouw T. Merckx-Van Goey, verslaggever, de heer L. Hancké, Minister J. Lenssens, mevrouw M. Vogels, de heren H. Lauwers, W. Peeters, E. Flamant

Artikelsgewijze bespreking, blz. 1183
Sprekers : de heer E. Flamant, mevrouw M. Vogels

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1191

Ontwerp van decreet houdende wijziging van artikel 57bis van de Huisvestingscode 295 (1989-1990) – Nrs. 1 en 2
Algemene bespreking, blz. 1191
Sprekers : Minister L. Walt Niel, mevrouw F. Brepoels, de heer J. Dufaux

Artikelsgewijze bespreking, blz. 1193

Ontwerp van decreet houdende instelling van een tweejaarlijkse prijs van de Vlaamse Gemeenschap voor een werk over een wetenschappelijk onderwerp
288 (1989-1990) – Nrs. 1 en 2
Algemene bespreking, blz. 1193

Sprekers : de heer L. Vanhorenbeek, verslaggever, Minister D. Coens

Artikelsgewijze bespreking, blz. 1193

Voorstel van resolutie van de heer H. Suykerbuyk c.s. betreffende een samenwerkingsakkoord inzake de aanwezigheid van de Gemeenschappen en Gewesten in de Belgische ambassades en consulaten
– 258 (1989-1990) – Nrs. 1 tot 3
Bespreking, blz. 1194

Sprekers : de heren A. Kempinaire, H. Suykerbuyk, W. Luyten, J. Laverge, Minister G. Geens, de heer M. Capoen

Interpellaties (Regl. art. 76)

Interpellatie van de heer D. Van Mechelen tot de heer R. De Wulf, Gemeenschapsminister van Tewerkstelling, over de goedkeuring van de Vlaamse Executieve voor de uitbreidingsfase van de Weerwerkactie, blz. 1199

Sprekers : de heer D. Van Mechelen, Minister R. De Wulf, de heer J. Laverge

Interpellatie van de heer J. Laverge tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de stand van zaken betreffende de verdere afwerking van de A 17, blz. 1204

Sprekers : de heren J. Laverge, M. Olivier, M. Capoen, Minister J. Sauwens

Motie van aanbeveling, blz. 1208

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1208

Verzoekschriften (Regl. art. 81)

Besluiten, blz. 1208

Nr. 30 **Donderdag 22 maart 1990**
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1209

Ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 27 juni 1985 op de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
– 278 (1989-1990) – Nrs. 1 tot 8

Voorstel van decreet van de heer A. Denys c.s. houdende dynamisering en democratisering van de sociaal-economische besluitvorming in Vlaanderen
– 291 (1989-1990) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking, blz. 1209

Sprekers : de heren C. Lisabeth, ver-
slaggever, J. De Roo, A. Denys, E.
Van Rompuy, Minister N. De Batse-
lier, de heer H. Candries, mevrouw
M. Vogels, de heer J. Geysels

Artikelswijze bespreking, blz. 1226

Sprekers : de heren A. Denys, J. Gey-
sels

Interpellatie (Regl. art. 76)

Interpellatie van de heer E. De Groot tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de onveilige toestand op het vak Boom-Wilrijk van de A 12 en de N 177, blz. 1231

Sprekers : de heren E. De Groot, J.
Egelmans, H. Candries, Minister J.
Sauwens

Motie van aanbeveling, blz. 1234

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1234

Nr. 31 **Donderdag 22 maart 1990**
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1235

Actuele vragen (Regl. art. 75)

Actuele vraag van de heer M. Olivier tot de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs, over het loonstatuut van het arbeiderspersoneel in het vrij onderwijs, blz. 1235

Actuele vraag van mevrouw N. Maes tot de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs, over het geven van Frans aan kleuters te Overpelt, blz. 1236

Actuele vraag van de heer J. Valkeniers tot de heer L. Van den Bossche, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt, over een splitsing van de Provincie Brabant en de mogelijke oprichting van een Provincie Vlaams-Brabant, blz. 1237

Actuele vraag van de heer W. Seeuws tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de gevaarlijke situatie op Rijksweg

66 ter hoogte van scholen te Drongen, blz. 1238

Actuele vraag van de heer W. Luyten tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over de houding van de Vlaamse Executieve met betrekking tot de zelfstandigheidsverklaring van Litouwen en eventuele contacten met het Litouwse volk, blz. 1239

Actuele vraag van mevrouw M. Vogels tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin, over de onduidelijkheid inzake de aanwending van bijkomende arbeidsplaatsen in de opvoedingsinstellingen, blz. 1240

Actuele vraag van de heer L. Hancké tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de verlenging van de vergunningen voor onderhoudsbaggerwerken in de Westerschelde, blz. 1241

Actuele vraag van de heer J. Verheyden tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de afvalcollector langs het Albertkanaal, blz. 1242 (Intrekking)

Actuele vraag van de heer J. Geysels tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de afvoer van afval afkomstig van de ontmanteling van de oude radiumfabriek van Olen naar de stortplaats in Haasrode, blz. 1242

Actuele vraag van de heer D. Van der Maelen tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de schuimvorming op de Dender te Geeraardsbergen, blz. 1243

Actuele interpellatie (Regl. art. 77)

Actuele interpellatie van mevrouw M. De Meyer tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin, over de problematiek rond de kindermishandeling

Toegevoegde Actuele vragen
(Regl. art. 75, 4, 6)

Actuele vraag van de heer J. Cuyvers tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin, over de reclamecampagne in verband met kindermishandeling

Actuele vraag van mevrouw T. Merckx-Van Goey tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin, over de mediacampagne rond kindermishandeling en het situeren ervan in de repressiesfeer, blz. 1244

Sprekers : mevrouw M. De Meyer, de heer J. Cuyvers, mevrouw T. Merckx-Van Goey, Minister J. Lenssens

Actuele interpellatie van mevrouw N. Maes tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, en de heer N. De Batelier, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, over het uitwerken van een Vlaams scheepsbouwbeleid, blz. 1248

Sprekers : mevrouw N. Maes, Minister J. Lenssens, Minister N. De Batelier

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1250

Ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 27 juni 1985 inzake bijzondere jeugdbijstand
– 241 (1988-1989) – Nrs. 1 tot 8

Aangehouden stemmen, blz. 125 1
Aangehouden stemmen (Herhaling en voortzetting), blz. 1253

Hoofdelijke stemming, blz. 1258

Spreker : de heer E. Flamant

Ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet op de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
– 278 (1989-1990) – Nrs. 1 tot 8

Aangehouden stemmen, blz. 1259

Hoofdelijke stemming, blz. 1264

Sprekers : de heren A. Denys, J. Geysels

Ontwerp van decreet houdende instelling van een tweejaarlijkse prijs van de Vlaamse Gemeenschap voor een werk over een wetenschappelijk onderwerp
– 288 (1989-1990) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming, blz. 1265

Ontwerp van decreet houdende wijziging van artikel 57bis van de Huisvestingscode
– 295 (1989-1990) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming, blz. 1266

Voorstel van resolutie van de heer H. Suykerbuyk c.s. betreffende een samenwerkingsakkoord inzake de aanwezigheid van de Gemeenschappen en de Gewesten in de Belgische ambassades en consulaten
– 258 (1989-1990) – Nrs. 1 tot 3

Aangehouden stemmen, blz. 1267

Sprekers : Minister G. Geens, J. Geysels, F. Dewinter

Hoofdelijke stemming, blz. 1268

Motie van aanbeveling van de heren F. Willockx, P. Van Grembergen en G. Verhaegen tot besluit van de op 8 maart 1990 door

1. de heer F. Verberckmoes gehouden actuele interpellatie tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over maatregelen om dijkbreuken te voorkomen en over de stand van zaken betreffende het Sigma-plan ;

2. mevrouw M. De Meyer gehouden actuele interpellatie tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de overstromingen te Rupelmonde en te Bazel en de onvolledige uitvoering van het Sigma-plan
– 311 (1989-1990) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1269

Spreker : de heer F. Verberckmoes

Motie van aanbeveling van de heer J. Laverge tot besluit van de op 8 maart 1990

door de heer F. Verberckmoes gehouden actuele interpellatie tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over maatregelen om dijkbreuken te voorkomen en over de stand van zaken betreffende het Sigma-plan

— 312 (1989-1990) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1270

Spreker : mevrouw M. Vogels

Actuele interpellaties (Regl. art. 77) (Voortzetting)

Actuele interpellatie van mevrouw N. Maes tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Volksgezondheid en Brusselse Aangelegenheden, over het beleid van de Vlaamse Executieve betreffende de zwaar zorgbehoevende bejaarden, blz. 1271

Sprekers : mevrouw N. Maes, de heren J. Van Hecke, A. Van Aperen, J. Laverge, Minister H. Weckx, de heer F. Dielens

Actuele interpellatie van de heer J. Laverge tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de verontreiniging van het drinkwater door te hoge nitraatconcentraties

Actuele vragen (Regl. art. 7.5, 4, c)

Actuele vraag van mevrouw M. Tyberghien-Vandenbussche tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de besmetting van het drinkwater van De Blanckaert te Woumen-Klerken door nitraten

Actuele vraag van mevrouw M. Tyberghien-Vandenbussche tot de heer H. Weckx, Gemeenschapsminister van Volksgezondheid en Brusselse Aangelegenheden, over de besmetting van het drinkwater van De Blanckaert te Woumen-Klerken door nitraten, blz. 1278

Sprekers : de heer J. Laverge, mevrouw M. Tyberghien-vandenbussche, de heren J. Timmermans, J.-P. Pillaert, J. Cuyvers, Minister T. Kelchtermans, Minister H. Weckx

Motie van aanbeveling, blz. 1286

Interpellatie (Regl. art. 76)

Interpellatie van de heer J. Cuyvers tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschaps-

minister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, en de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de Derde Noordzeeconferentie in Den Haag en de bestrijding van de Noordzeevervuiling, blz. 1286

Sprekers : de heren J. Cuyvers, J. Timmermans, R. Daems, J. Caudron, mevrouw M. Tyberghien-vandenbussche, Minister T. Kelchtermans

Motie van aanbeveling, blz. 1297

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1297

Nr. 32 **Vrijdag 30 maart 1990**
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1299

Ontwerp van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 1299

Voorstellen van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 1299

Voorstel van resolutie

Indiening en verwijzing, blz. 1299

Samenwerkingsakkoorden

Indiening en overzending, blz. 1299

Verslagen

Indiening, blz. 1300

Advies van de Vlaamse Mediaraad

Indiening, blz. 1300

Schriftelijke vragen (Regl. art. 74)

Indiening, blz. 1300

Motie van orde

Agenda, blz. 1300

Spreker : de heer A. Denys

Mededeling van de Vlaamse Executieve betreffende de begrotingscontrole 1990

Sprekers : Minister G. Geens, de heren A. Denys, J. Geysels

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1304

Nr. 33 **Vrijdag 30 maart 1990**
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1305

Mededeling van de Vlaamse Executieve betreffende de begrotingscontrole 1990

Debat, blz. 1305

Sprekers : de heer A. Denys, Minister J. Lenssens, Minister D. Coens, de heren G. Verhaegen, J. Geysels

Mededeling van de Voorzitter

Commissie van onderzoek over het Gewestplan Halle-Vilvoorde-Asse, blz. 1312

Mededeling van de Vlaamse Executieve betreffende de begrotingscontrole 1990

Debat (Voortzetting), blz. 1312

Sprekers : de heren L. Hancké, A. Denys, Minister J. Sauwens, de heer R. Van Hooland, Minister N. De Batselier, Minister G. Geens, de heren R. Daems, J. Geysels

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1322

VOORZITTER : de heer L. Vanvelthoven

— *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*

— *De vergadering wordt geopend om 14 uur.*

De Voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

E. Gryp, A. Steverlynck ; gezondheidsredenen.

A. Adriaensens, H. Suykerbuyk, P. Vangansbeke ; buitenslands.

P. Berben, M. Mahieu, A.-M. Neyts-Uytbroeck ; ambtsverplichtingen.

BELEIDSBRIEF

Indiening

De Voorzitter : Dames en heren, de volgende beleidsbrief werd ingediend :

— Beleidsbrief „Naar een Vlaams Exportbeleid” van de heer N. De Batselier, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve en Gemeen-

schapsminister van Economie, Middenstand en Energie
— **308** (1989-1990) — Nr. 1
Verwezen naar de Verenigde Commissies van Buitenlandse en Externe Aangelegen en voor Economie, Energie en Tewerkstelling.

ACTUELE VRAGEN (Regl. art. 75)

Actuele vraag van mevrouw F. Brepoels tot de heer L. Van den Bossche, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt over inbreuken op de taalwetgeving bij het plaatsen van straatnaamborden te Voeren.

De Voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van mevrouw Brepoels tot de heer Van den Bossche, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar ambt, over inbreuken op de taalwetgeving bij het plaatsen van straatnaamborden te Voeren.

Mevrouw Brepoels heeft het woord.

Mevrouw F. Brepoels (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, collega's, afgelopen maandag werden in Voeren straatnaamborden aangebracht die duidelijk in strijd zijn met de taalwetgeving. Op de borden wordt eerst de Franse en nadien de Nederlandse benaming van de straat vermeld. Ook de afmetingen, de kleur en het erop aangebrachte schild zijn een provocatie die om een reactie vraagt van de Vlaams-

talige Voerenaars en van de bevoegde Minister.

Mijnheer de Minister, wat is uw standpunt ter zake ? Welke maatregelen overweegt u om aan deze onwettige toestand zo vlug mogelijk een einde te maken ?

De Voorzitter : Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister L. Van den Bossche (op de tribune) :

Mijnheer de Voorzitter, ik dank mevrouw Brepoels voor haar vraag. Straatnaamborden kunnen inderdaad worden beschouwd als mededelingen aan het publiek. Derhalve vallen deze mededelingen onder de toepassing van artikel 11, § 2, tweede lid, van de gecoördineerde wetten op het taalgebruik. De Vaste Commissie voor Taaltoezicht heeft zich ook uitgesproken over de toepassing van dit artikel voor gebieden zoals Voeren, meer bepaald in een stellingname van 10 juni 1965 waarin zij stelt dat het geven van informatie over postkantoren en rijkswachtgebouwen in beide landstalen moet gebeuren, met voorrang aan de streektaal, voor Voeren dus voorrang aan het Nederlands.

Wat zijn nu de feiten ? De heer Hapart heeft als voorzitter van de Action Fouronnaise twee straatnaamborden aangebracht die in afmetingen en kleur wel degelijk verschillen van de gangbare borden in de gemeente en die overigens, als ik de publiciteit die op deze borden is aangebracht mag geloven, gefinancierd zijn door het Waalse dagblad Le Peuple. Op het ene bord is de straatnaam eerst aangebracht in het Nederlands,

Van den Bossche

op het tweede bord eerst het Frans. Deze borden werden op privé-woningen aangebracht met akkoord van de eigenaar. Dat zijn de feiten.

Uit artikel 135 van de nieuwe gemeentewet kunnen wij afleiden dat het aanbrenzen van straatnaamborden kadert in de algemene opdracht van de gemeente in verband met het veilig verkeer en veilig vervoer. Derhalve moet de gemeente desbetreffend een rol spelen. Dat de gemeente desbetreffend een rol moet spelen wordt ook aangetoond door de twee ministeriële omzendbrieven van 29 september 1976 en van 10 november 1987. Volgens deze omzendbrieven moeten straatnaamborden derwijze worden aangebracht dat ze voor alle weggebruikers leesbaar en herkenbaar vanuit alle hoeken die verkeersmatig in aanmerking komen. Met andere woorden, de veiligheid bepaalt de plaats van deze borden.

Volgens de artikelen 108 en 117 van de nieuwe gemeentewet is alleen de gemeenteraad bevoegd om over het aanbrenzen van nieuwe straatnaamborden te beslissen, en anders niemand.

We worden hier met een opmerkelijke toestand geconfronteerd. Er is geen beslissing van de gemeenteraad om zo'n borden aan te brengen. Derhalve kan de voogdij niet worden ingeroepen en kan ik niet optreden in het kader van de normale voorgedijregeling. Wat hier volgens mij wel kan worden ingeroepen is het probleem van het veilig verkeer. Het aanbrenzen van straatnaamborden op andere plaatsen dan door de gemeente beslist, lijkt mij een schending van de opdracht van de gemeente om te zorgen voor het algemeen belang, dus ook de veiligheid. Mevrouw Brepoels, ik heb niet op uw vraag gewacht om op te treden, want gisteren al heb ik een brief geschreven die vandaag vertrekt om de Burgemeester in zijn functie van voorzitter van de gemeenteraad erop te wijzen dat deze straatnaamborden strijdig zijn met de opdracht van veilig verkeer waarover de hele gemeenteraad moet waken. En in deze brief vraag ik dan ook desbetreffend op te treden.

De Voorzitter : Mevrouw Brepoels heeft het woord.

Mevrouw F. Brepoels : Mijnheer de Voorzitter, ik ben akkoord met het standpunt dat de Minister hier naar voren heeft gebracht. Ik wil hem echter nog wijzen op het volgende. Momenteel zijn er op andere plaatsen in Voeren geen straatnaamborden aangebracht. Er is geen plan voor straatnaamborden ontwikkeld. Men heeft duidelijk andere straatnaamborden geplaatst, dan deze die gangbaar zijn in andere gemeenten. Ik wil er ook nog op wijzen dat het eigenaardig is dat een privé-instantie zo maar straatnaamborden kan aanbrenzen, straatnaamborden die toch duidelijk als informatie voor de bevolking zijn bedoeld. Men zal in de gemeente wel overal privé-eigendommen kunnen vinden waartegen men straatnaamborden kan aanbrenzen.

De Voorzitter : Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister L. Van den Bossche : Mijnheer de Voorzitter, ik treed mevrouw Brepoels volledig bij. Mijn antwoord in mijn brief aan de Burgemeester steunt zich niet specifiek op de taalwetgeving. Zij zal hoogstens worden vermeld in verband met de vorm die straatnaamborden die worden geplaatst door de gemeenten, moeten hebben. Het antwoord geldt in algemene zin voor de 308 Vlaamse gemeenten. Met de informatie die ik heb bijgekregen lijkt het zelfs nuttig om de Burgemeester erop te wijzen dat de gemeenteraad in zekere mate in gebreke is gebleven door zelf geen straatnaamborden aan te brengen.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van mevrouw N. Maes tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over de coördinatie van de maatregelen ter bevordering van de gelijkheid tussen vrouwen en mannen

De Voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van mevrouw Maes tot de heer Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over de coördinatie van de maatregelen ter bevordering van de gelijkheid tussen vrouwen en mannen.

Mevrouw Maes heeft het woord.

Mevrouw N. Maes (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, geachte heren Ministers, wij zijn vandaag 8 maart, de Internationale Vrouwendag. Uw Regering telt geen vrouwen. Dat is een bekend feit dat wij blijven betreuren. Desalniettemin zal ook op Vlaams gebied de noodzaak wel niet worden betwist dat er een aantal maatregelen moeten worden getroffen ten einde de gelijke kansen voor deelname van de vrouwen aan het maatschappelijk, sociaal-cultureel en economisch leven te waarborgen. Daarvoor zouden gecoördineerde maatregelen moeten worden getroffen. De noodzaak aan maatregelen doet zich voor in het openbaar ambt, in het onderwijs, in de sector van welzijns- en gezinszorg en in de sector van het economisch leven en de tewerkstelling.

Vandaag verschijnt een koninklijk besluit van mevrouw Smet inzake het openbaar ambt. Ik neem dus aan dat dit niet geldt wat de bevoegdheid betreft van de Vlaamse Regering en bijgevolg niet geldt voor het Vlaams openbaar ambt. Ik wil echter de vraag stellen op welke wijze de Regering denkt concrete maatregelen te treffen binnen haar bevoegdheid in Vlaanderen voor de Vlaamse Gemeenschap. Wie zal dat beleid uitvoeren of, mocht daarvoor reeds een aanzet zijn, wie voert het reeds uit en wie zal het beleid ten slotte coördineren ?

De Voorzitter : Minister Geens heeft het woord.

Minister G. Geens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, collega's, het zal mevrouw Maes geruststellen te horen dat de coördinatie van het algemeen beleid in de Vlaamse Regering de taak is van de Voorzitter. Dat geldt ook voor het probleem dat zij heeft opgeworpen.

Geens

Wij hebben op het einde van vorig jaar in de Vlaamse Raad een ontwerp van decreet ingediend tot wijziging van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen. Het is de bedoeling in die Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen, met het oog op de gelijke kansen voor mannen en vrouwen in het sociaal-economisch leven in het algemeen, een Commissie Vrouwen op te richten die ons over al deze aangelegenheden van advies moeten dienen, zoals de SERV dat in zijn geheel doet. Deze Commissie is voor de helft samengesteld uit vertegenwoordigers van de representatieve organisaties van werknemers en werkgevers en voor de helft uit vertegenwoordigers van representatieve vrouwenorganisaties.

Mevrouw Maes, inzake het openbaar ambt, waarover u meer uitleg vroeg, kan ik u antwoorden dat de algemene regelen van het openbaar ambt ook voor ons gelden. Dit is uitdrukkelijk ingeschreven in de bijzondere wet. Wij zijn bezig met het definiëren van de algemene principes. Daarbinnen kunnen wij dan een eigen beleid voeren. De maatregelen die door Mevrouw Smet in het koninklijk besluit zijn aangekondigd gelden voor het openbaar ambt dat behoort tot de bevoegdheid van de nationale overheid, en niet voor de ambtenaren waarvoor wij bevoegd zijn. Wij hebben in ons Regeerakkoord trouwens uitdrukkelijk verklaard dat wij aan deze problematiek de grootste aandacht zullen besteden. Er is een Minister van Onderwijs, een Minister van Openbaar Ambt, enzovoort, die er moeten voor zorgen dat deze algemene beleidslijnen ook worden doorgetrokken. Mij zijn geen gevallen bekend waar wij van deze gedragslijn zijn afgeweken, wel integendeel. De initiatieven die ik zoëven heb vermeld, wijzen ook in die richting.

De Voorzitter : Mevrouw Maes heeft het woord.

Mevrouw N. Maes : Mijnheer de Voorzitter, ik ben er mij natuurlijk van bewust dat de Voorzitter van de Vlaamse Regering belast is met de coördinatietaak. Daarom heb ik hem ook de vraag gesteld. Wat mij niet bevredigt is het antwoord van de Minister dat er een adviesinstantie zal

worden opgericht, waarvoor er blijkbaar nog maar alleen een ontwerp bestaat. Dat zal dan een adviesinstantie binnen adviesinstantie zijn. Ik heb zelf gedurende verscheidene jaren deel uitgemaakt van de Gewestelijke Economische Raad voor Vlaanderen. Ik heb de eer gehad daarin jaren als enige vrouw te zetelen. Ik weet niet of het met de SERV thans veel beter gesteld is. Daar nog een adviesorgaan aan toevoegen, dat niet rechtstreeks rapporteert aan de Voorzitter van de Executieve als coördinator, zou een grote omweg betekenen. Zulks betekent niet dat het niet nuttig zou zijn dat er in de SERV meer aandacht zou gaan naar deze problemen. Wanneer men niet over vrouwen en kennis van zaken beschikt moet men ze maar in huis halen.

In verband met uw antwoord over het openbaar ambt blijf ik aandringen opdat ook op het Vlaamse gebied de nodige maatregelen zouden worden genomen. Ik betreur dat de indruk wordt gewekt dat er in het hele openbaar ambt maatregelen van kracht zullen zijn terwijl dit voor de Vlaamse administratie niet het geval is. Enige concertatie vooraf ware toch beter geweest !

Minister G. Geens : Mevrouw Maes, wij hebben kennis genomen van dat besluit, dat vooral bedoeld is om een aantal bestaande discriminaties weg te werken. Die discriminaties bestaan echter niet bij ons. Ik heb dat uitdrukkelijk gezegd.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer H. Van Dienderen tot de heer N. De Batselier, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie, Middenstand en Energie, over de mogelijke deelneming van de Vlaamse Regering aan de ontwikkeling van het Rafale-gevechtsvliegtuig

De Voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Van Dienderen tot de heer De Batselier, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Eco-

nomie, Middenstand en Energie, over de mogelijke deelneming van de Vlaamse Regering aan de ontwikkeling van het Rafale-gevechtsvliegtuig.

De heer Van Dienderen heeft het woord.

De heer H. Van Dienderen (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, collega's, de Franse constructeur van vliegtuigen Dassault is momenteel druk in de weer met onderhandelingen, ook met het Belgische bedrijfsleven, over de ontwikkeling van het Rafale-gevechtsvliegtuig. Volgens de Franstalige pers zijn de drie Gewest-Executieven daarbij betrokken en moeten de onderhandelingen over de deelname en van de Gewestelijke Executieven en van het Belgische bedrijfsleven over enkele weken afgerond zijn. Heel concreet is het filiaal van SABCA te Lummen in Limburg daar blijkbaar ook bij betrokken. Het zou een rol spelen bij de productie van composietmaterialen nodig voor dit gevechtsvliegtuig.

Mijnheer de Minister, ik vind het verbijsterend nieuws dat men gelden gaat investeren in een gevechtsvliegtuig op het ogenblik dat er geen vijanden meer zijn, althans geen traditionele vijanden meer, want zowel in het Westen als in het Oosten hebben wij nog tal van vijanden maar dan bedoel ik een reeks ecologische tijdbommen. Onlangs was ik nog erg geschokt door beelden van een Nederlandse televisiezender over Oostduitse kerncentrales. Investerings om daaraan wat te doen, investeringen om een kringlooeconomie op gang te brengen, lijken ons goede, verstandige investeringen, investeringen in nieuwe gevechtsvliegtuigen niet.

Mijnheer de Minister, ik had graag geruststellende taal van u gehoord, in die zin dat de Vlaamse Regering helemaal niet betrokken is bij deze onderhandelingen en dat er ook geen Vlaams Gemeenschapsgeld zal worden uitgetrokken voor een gevechtsvliegtuig, noch dat er door de Vlaamse Regering gedacht wordt aan andere ondersteuningsmaatregelen voor dit project.

De Voorzitter : Minister De Batselier heeft het woord.

Minister N. De Batselier (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, colle-

De Batselier

ga's, er zijn twee bedrijven die dien-aangaande een dossier hebben ingediend : ALCATEL-BELL en SABCA-Lummen. Op dit ogenblik werd het dossier reeds tweemaal aangepast en tot tweemaal toe hebben wij negatief geadviseerd omdat die bedrijven beroep doen op Gemeenschapsgelden voor een subsidiëring van 80 ten honderd terwijl via een besluit van het Fonds voor Industrieel Onderzoek in Vlaanderen, het FIOV, men voor Research en Development maximum tot 60 ten honderd mag subsidiëren.

Een tweede argumentatie is dat de R en D, die deze bedrijven wensend gesubsidieerd te zien, in Frankrijk al gedeeltelijk werd gesubsidieerd en ik dus niet wens in te gaan op dubbele werking.

Een derde probleem is dat zij wisselrisico's vragen, wat volgens mij een zaak is van de Economische Monetaire Unie en dus niet behoort tot de Gewestbevoegdheid.

Dit buiten beschouwing gelaten, heb ik op dit ogenblik het dossier negatief geadviseerd omdat het tot nog toe te maken heeft met een hoofdzakelijk militair dossier. Ik kan mij alleen uitspreken over industriële zaken. Voor mij is een dossier belangrijk wanneer het gaat over prototypes of over investeringen. Ik wens mij echter niet te bemoeien met een louter militair dossier. Dit behoort tot de nationale sfeer en ressorteert niet onder mijn bevoegdheid. Aangezien ik op dit ogenblik geïnterpelleerd werd kon ik de delegatie bestaande uit leden van FLAG, RAFALE en de betrokken bedrijven, niet persoonlijk op mijn kabinet ontvangen. Mijn medewerkers deelden hen mijn stellingname mee, met name deze die ik daarnet heb naar voren gebracht. De twee bedrijven, die ik bij het begin van mijn antwoord heb vernoemd hebben meegedeeld dat zij een nieuw dossier zouden indienen dat zou beantwoorden aan louter industriële aspecten en het alleen zou hebben over de hoog technologische spin-off-effecten van het dossier. Dat dossier is uiteraard nog niet in mijn bezit.

De Voorzitter : De heer Van Dienderen heeft het woord.

De heer H. Van Dienderen : Ik dank de Minister voor zijn gedeeltelijk positief antwoord. Ik noteer dat tot op heden geen afspraken werden gemaakt om gemeenschapsgelden of andere voordelen toe te spelen aan de ontwikkeling van een gevechtsvliegtuig.

De laatste woorden van de Minister beangstigen mij echter vermits het nog mogelijk blijkt dat bedrijven toch gemeenschapsgeld krijgen voor een project dat helemaal uit de tijd is en dat, zoals de Minister zei, te maken heeft met bewapening en dus niet onder zijn bevoegdheid ressorteert. Als de bedrijven dit militair project voldoende handig inkleden en wijzen op een interessante spin-off, zouden ze misschien toch nog steun van de Vlaamse Executieve krijgen. Ik hoop dat de Minister door die eventuele inkleding zal heen kijken en dat hij dat nieuw dossier zal blijven afwijzen, gezien de band met het militaire en met het uiteindelijke doel, de ontwikkeling van de rafale.

De Voorzitter : Minister De Batselier heeft het woord.

Minister N. De Batselier : Mijnheer de Voorzitter, ik kan geen enkele onderneming verbieden een nieuw dossier in te dienen.

Mijnheer Van Dienderen, wij zullen dat nieuw dossier te gepaste tijde opnieuw bekijken. Het uitgangspunt blijft voor mij hetzelfde : wanneer het zich in de militaire sfeer bevindt zal ik het negatief beoordelen. Wanneer het louter een industrieel dossier betreft zal dit behandeld worden zoals andere dossiers.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer H. De Loor tot de heer L. Waltniel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over de deelneming van ambtenaren van de Administratie voor Huisvesting aan een ACW-studiedag

De Voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer De Loor

tot de heer Waltniel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over de deelneming van ambtenaren van de Administratie voor Huisvesting aan een ACW-studiedag.

De heer De Loor heeft het woord.

De heer H. De Loor (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, het ACW organiseerde op 5 februari een nationale studiedag over de problematiek van de sociale huisvestingssector. Wij juichen dat toe want het is een zeer actueel onderwerp.

Mijnheer de Minister, ik heb vernomen dat een aantal ambtenaren van de Administratie voor de Huisvesting aan deze studiedag hebben deelgenomen. Ook dat is een goed initiatief vermits die mensen dank zij hun ervaring een belangrijke inbreng kunnen doen.

Nu blijkt echter dat die ambtenaren daarvoor geen vrijaf hebben genomen.

Graag vernam ik van de Minister of dat juist is. Waren die ambtenaren daar in opdracht of gebeurde hun deelname op vrijwillige basis ? Over hoeveel ambtenaren gaat het precies ? Mogen die ambtenaren ook deelnemen aan dergelijke studiedag die eventueel door andere organisaties of instellingen zullen worden georganiseerd, zonder vrijaf te nemen ?

De Voorzitter : Minister Waltniel heeft het woord.

Minister L. Waltniel (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, op 5 februari had er een studiedag plaats omtrent het huisvestingsbeleid, georganiseerd door het ACW. Op die studiedag was een ambtenaar aanwezig van de Administratie voor de Huisvesting. De betrokken ambtenaar had mij op 23 januari toelating gevraagd om daar een uitzetting te houden. In het kader van de nieuwe visie op de openbaarheid van bestuur (*Hilariteit*) en op de voorlichtende taak van de overheid, naast haar reglementerende en sanctionerende taak, heb ik voor die

Walt Niel

ambtenaar dienstvrijstelling gevraagd. Dat is een begrip in de administratie. Het is geen vakantie, maar men moet ook niet op het kantoor zijn. Aldus kon hij op die studiedag een uiteenzetting houden, evenwel op voorwaarde dat hij geen politieke uitlatingen zou doen of commentaar geven bij beleidsvisies, maar alleen een technische uiteenzetting zou geven over de studie „Woonbehoeften in Vlaanderen”. Hij kon en mocht verklaren hoe de studie was gemaakt en welke objectieve, wetenschappelijke conclusies daaruit mochten worden getrokken, zonder zich te wagen aan verklaringen over of hij al dan niet een goede Minister had en dergelijke.

Dat is natuurlijk op vrijwillige basis gebeurd.

Als andere instanties iets dergelijks zouden vragen, zoals de Socialistische Vooruitziende Vrouwen, de Blauwe Leeuwen, de Vendelzwaaiers of de Groene Kikkers (*Hilariteit*) dan zou ik de aanwezigheid van een ambtenaar onder dezelfde voorwaarden graag toestaan. (*Gelach en applaus*)

De heer M. Olivier : Als er niet zo'n belachelijke vragen zouden worden gesteld, zou de Minister niet verplicht zijn zo'n belachelijk antwoord te moeten geven.

De Voorzitter : De heer De Loor heeft het woord.

De heer H. De Loor : Ik dank de Minister voor zijn duidelijk antwoord, maar ik betreur de bemerking van de heer Olivier.

Indien ik deze vraag heb gesteld is het omwille van het feit dat er in de Administratie van de Huisvesting daaromtrent allerlei geruchten de ronde doen. Ik vond het dus opportuun deze vraag hier te stellen en van de Minister een duidelijk antwoord te bekomen, ook om voor de toekomst duidelijkheid te scheppen wanneer ambtenaren dienstvrijstellingen krijgen, zodat de betrokkenen alsook hun collega's weten waaraan zich te houden.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer E. Vandebosch tot de heer L. Walt Niel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over de erkenning van de mijncités als woonnoodgebied

De Voorzitter : Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Vandebosch tot de heer Walt Niel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over de erkenning van de mijncités als woonnoodgebied.

De heer Vandebosch heeft het woord.

De heer E. Vandebosch (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, collega's, om op het terrein van de huisvesting te blijven en in de hoop dat ook wij de Minister een goed Minister kunnen noemen, zoals hij het van zichzelf verwacht, wens ik een vraag over de woonnoodgebieden te stellen.

Het is zo dat wij de verslagen van de bespreking van de begroting van de Commissie Huisvesting van de Vlaamse Raad grondig hebben gelezen. Daarbij hebben wij kunnen vaststellen dat steden als Gent en Antwerpen zullen worden ondergebracht onder de notie woonnoodgebieden. Op dat ogenblik was er nog geen sprake van dat de mijncités eenzelfde behandeling zouden kunnen ondergaan.

Via de pers hebben wij vernomen dat de Raad van Bestuur van de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij, alsook de Raad van Bestuur van de Nationale Maatschappij voor Huisvesting, een positieve houding hebben aangenomen ten aanzien van de mijncités, ten einde ze op dezelfde voet als Gent en Antwerpen als woonnoodgebieden te bestempelen.

Hierbij heb ik volgende vragen. Ten eerste, zal de Minister de houding van de Raden van Bestuur van de Nationale Maatschappij voor Huisvesting en van de Vlaamse Maatschappij voor Huisvesting ten aanzien van de mijncités honoreren ? Ten tweede, wat werd voor deze woonnoodgebieden in de programmatie voor 1990 voorzien ? Hoeveel middelen werden voor deze woon-

noodgebieden bestemd ? Kunnen zij desgevallend ter beschikking worden gesteld voor de renovatie van de mijncités ?

De Voorzitter : Minister Walt Niel heeft het woord.

Minister L. Walt Niel : Mijnheer de Voorzitter, collega's, het begrip woonnoodgebied kwam voor de eerste maal naar voren in het decreet Breyne-Buchmann, dat wij onlangs hebben goedgekeurd. Dit begrip heeft echter nog geen juridische omschrijving of bepaling.

Ik deel de interpellant mee dat ik volgende week aan de Executieve een voorstel zal doen om juridisch te omschrijven wat een woonnoodgebied is, dit op basis van een reeks parameters, zoals ouderdom van de bevolking, ouderdom van de woning en dergelijke, alsook op basis van een reeks socio-economische gegevens van de streek.

Zonder vooruit te willen lopen op de prerogatieven van de Executieve, kan ik u meedelen dat de Limburgse mijncités als woonnoodgebied zullen worden aanzien.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer G. Janzegers tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de aanwezigheid van dioxine in melk

Actuele vraag van de heer E. Vandebosch tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de resten van dioxine in melkproducten

Actuele vraag van de heer J. Gabriels tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over mogelijke dioxinevervuiling van melk veroorzaakt door afvalverbrandingsinstallaties

De Voorzitter : Aan de orde zijn de

Voorzitter

samengevoegde actuele vragen van de heer Janzegers tot de heer Theo Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting over de aanwezigheid van dioxine in melk, van de heer Vandebosch tot Minister Kelchtermans, over de resten van dioxine in melkproducten en van de heer Gabriels tot Minister Kelchtermans, over mogelijke dioxinevervuiling van melk veroorzaakt door afvalverbrandingsinstallaties.

De heer Janzegers heeft het woord.

De heer G. Janzegers (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, vorige maandag stond het dioxineprobleem, naar aanleiding van de televisieuitzending „Achter het nieuws” van de avond voordien, vooraan in de actualiteit.

De nieuwswaarde was echter dezelfde avond al afgezwakt omdat het dioxineprobleem reeds lang gekend is.

De beroering had vooral te maken met bepaalde uitspraken op de Nederlandse televisie over de „industriële archeologie” waartoe de meeste van onze Belgische verbrandingsovens behoren.

Er werd onlangs nog een mondelinge vraag gesteld in de Senaat over de dioxine in moedermelk. Het actuele dioxineprobleem moet echter in een ruime context worden beschouwd. Ik denk hierbij aan het boerenprotest en aan de welles-nietes-spelletjes. Er wordt bijvoorbeeld gezegd dat de melk die naar Nederland wordt geëxporteerd, geen dioxine bevat, omdat het halfvette melk is en dioxine zich verbindt met vet, en dat bijgevolg de Nederlandse kaas moet worden onderzocht enzovoort. Ik wil de heren Vandebosch en Gabriels nog de gelegenheid geven andere voorbeelden te geven.

Het dioxineprobleem wordt bovendien gesplitst over de Vlaamse Executieve en de nationale Regering. Zolang de dioxientjes in de lucht han-

gen, is het een Vlaamse aangelegenheid, maar eens ze in de melk zitten, is het een zaak voor Minister Delizée.

Er wordt beweerd dat België geen dioxinemetingen kan verrichten. Strookt dit met de werkelijkheid? Acht jaar geleden voerde het SCK een meting uit van het dioxinegehalte. Men heeft mij echter gezegd dat het SCK hiertoe niet in staat is.

Wat zijn de normen in verband met dioxine? Zijn er Belgische normen? Bestaan er Europese normen? Zijn de Nederlandse normen anders dan de Belgische en de Europese?

Hoe wordt de aanwezigheid van dioxine in melkproducten vermeden?

U zal waarschijnlijk antwoorden, mijnheer de Minister, dat — volgens het Masterplan — de huidige verbrandingsovens vervangen zullen worden door high tech-ovens. Waarbij meer aandacht zal worden besteed aan een adequate verbranding en aan een drie-filtersysteem, waardoor geen dioxine meer wordt geloosd in de atmosfeer.

Er moeten eindelijk afdwingbare maatregelen worden genomen om de dioxinevervuiling te vermijden.

Kan u, in samenspraak met Minister Claes of met andere bevoegde ministers, geen maatregelen treffen ten aanzien van de produktie van PVC's en chloorverbindingen, waaruit dioxines ontstaan?

De Voorzitter : De heer Vandebosch heeft het woord.

De heer E. Vandebosch (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Ministers, geachte collega's, vermits wij met drie zijn om vragen te stellen over hetzelfde onderwerp, zal ik zeer beknopt zijn.

Ik wens van de Gemeenschapsminister voor het Leefmilieu te vernemen of er inderdaad in de nabijheid van de Nederlands-Belgische grens afvalverbrandingsinstallaties bestaan waar geen rookzuivering wordt toegepast. Zijn er naar aanleiding van dit gebrek

feiten geconstateerd die effect hebben op het leefmilieu en op de aanwezigheid van dioxine in melkproducten? Worden er controles uitgevoerd op de omgeving en met welke regelmaat gebeuren die? Mijnheer de Minister, is er in deze context overleg gepleegd met uw Nederlandse collega en met uw nationale collega bevoegd voor het leefmilieu?

De Voorzitter : De heer Gabriels heeft het woord.

De heer J. Gabriels (op de tribune) : Voorzitter, Ministers, collega's, ik kan kort gaan want de collega's Janzegers en Vandebosch hebben reeds het probleem aangesneden. Ik heb de uitzending „Achter het nieuws” toevallig gezien en stel vast dat het de tweede maal is op zeer korte termijn dat allerhande beweringen zomaar de wereld worden ingestuurd, die dan zelfs meteen worden geconfronteerd met uitspraken van Nederlandse autoriteiten die er nogal zwaar aan tillen.

Mijn vraag aan de Minister in dit verband is, hoe het zit met die controles waarvan men beweert dat zij niet gebeuren. In de uitzending was daarvan weinig te merken want de meest gezaghebbende stem was die van een landbouwer die men daarover ondervroeg. Ik vind dat een beetje lichtzinnig. Hij kan niet op de hoogte zijn van het hele systeem van controles dat ter zake bestaat. Ook iemand van het onderzoekscentrum van Mol werd ondervraagd.

Mijnheer de Minister, ik wil exact vernemen hoe het gesteld is met de controle en op basis van welke normen men die uitvoert. De link werd uitsluitend gelegd naar de verbrandingsinstallaties. Als onze verbrandingsinstallaties primitief zijn en niet voldoende bescherming bieden wat betreft de uitlaten, wat gaat men daar dan concreet aan doen en over welke verbrandingsinstallaties gaat het hier? Op welke termijn denkt de Executieve het tekort te verhelpen.

Ik meen dat de Minister van Leefmilieu van de Vlaamse Gemeenschap niet moet wachten op andere instanties, maar zelf de volledige bevoegdheid ter zake op zich moet nemen om

Gabriels

te beletten dat een groot deel van onze Vlaamse landbouw en van de Vlaamse economie in opspraak wordt gebracht met allerhande beweringen. Ik vraag bovendien de Nederlanders aan te sporen wat voorzichtiger om te springen met zulke beweringen in televisieuitzendingen. Ik verklaar mij nader. Mijnheer de Minister, wij wonen in de streek waar wij zeer goed weten welke lasten Nederland op het gebied van leefmilieu kan veroorzaken. Kan u uw Nederlandse collega niet vragen wat meer bescheiden om te springen met verwijzen in één richting.

De Voorzitter : Minister Kelchtermans heeft het woord.

Minister T. Kelchtermans (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren net zoals de vraagstellers heb ook ik de bewuste uitzending gezien en ik was even verbaasd als zijzelf. Ik kan mij niet van de indruk ontdoen dat de beweringen lichtzinnig werden geformuleerd en dat de beleidsmensen niet aan de verleiding konden weerstaan om onmiddellijk voorbarige conclusies te trekken. Ik heb er in het openbaar, ook tegenover Nederlandse collega's reeds op gewezen dat men er al te gemakkelijk van uitgaat dat problemen die in Nederland rijzen, in Vlaanderen onvermijdelijk in nog grotere mate aanwezig zijn. Dit heeft misschien te maken met wat bleek uit een enquête over persoonlijkheistrekjes van Nederlanders en Vlamingen, die in een weekblad werd gepubliceerd. Daaruit bleek dat een gepaald gevoel van superioriteit de Nederlanders niet vreemd is. Dit heeft waarschijnlijk een rol gespeeld bij de beoordeling van de problemen. Ik heb de indruk dat de Nederlanders niet goed geïnformeerd zijn. Het is dan ook een goede suggestie dat wij voor deze informatie zorgen. Ik zal de heer Alders, mijn Nederlandse collega bevoegd voor Leefmilieu, zeer binnenkort uitnodigen om hem uitvoerig te informeren over een aantal zaken waarmee wij momenteel zelf begaan zijn, over een aantal initiatieven die in uitvoering zijn en over wat in het verleden in Vlaanderen tot stand is gekomen.

De situatie van de verbrandingsovens in Vlaanderen vergelijken met deze in Nederland gaat niet op. Het volume aan afval in Vlaanderen is veel kleiner. De capaciteit van onze verbrandingsovens bedraagt ongeveer 1,1 miljoen ton tegenover 2,8 miljoen ton in Nederland. Van de 20 verbrandingsovens in Vlaanderen is er intussen reeds één gesloten. Nederland heeft 12 verbrandingsovens. Bovendien zijn de onze veel later, namelijk in 78 in gebruik genomen, terwijl de Nederlandse ovens reeds in het begin van de jaren zeventig en sommige vroeger in gebruik waren. Vlaanderen heeft veel meer rookgaswasinstallaties, de volumes zijn kleiner en de technologische uitrusting is sterker aanwezig. Op 19 ovens zijn er 6 die reeds over een rookgaszuiveringsinstallatie beschikken. Bovendien worden nog eens 3 installaties gebouwd. Vóór het jaar 2000 worden een tiental ovens gesloten en tegen 2010 zullen alle huidige verbrandingsovens worden gesloten en moeten zij vervangen zijn, volgens het plan dat in mijn opdracht door de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij is uitgewerkt, door een zevental grootschalige verbrandingsovens die aan de meest moderne technologische vereisten voldoen, met inbegrip van energierecuperatie en rookgaszuivering.

Er werd concreet gevraagd of er onderzoek naar de normen werd gedaan. Een zevental jaren geleden heeft het SCK de uitstoot van dioxine gemeten. Daaruit blijkt dat wij ons beneden de strenge indicatieve norm van vier picogram per kilogram lichaamsgewicht bevonden. Tot nog toe zijn er overigens geen Europese normen. Er is bijgevolg geen reden om te veronderstellen dat in de voorbije zes, zeven jaar de situatie verergerd zou zijn, vooral gelet op de vele inspanningen en investeringen die werden gedaan ter verbetering van de kwaliteit van de verbrandingsovens. Ik verwijs in dit verband naar de investeringen op het vlak van technologie en uitrusting van de verschillende verbrandingsovens.

Er werd ook gevraagd welke instellingen die controle kunnen uitvoeren en hoe dikwijls dit is gebeurd. Ik

moet toegeven dat er sedert zeven jaar geen controles meer hebben plaatsgevonden. Bovendien is geen enkele instelling in Vlaanderen uitgerust om die verfijnde metingen te doen. Het SCK kan de metingen het nauwkeurigst uitvoeren. Geplande nieuwe investeringen zullen in de toekomst die controles echter mogelijk maken. Wij zullen dat trouwens aanmoedigen.

Er werd ook op aangedrongen dat wij ter zake overleg zouden plegen. Wij zullen binnen de kortst mogelijke termijn op dat verzoek ingaan. Wij zullen ook onze Nederlandse collega's informeren en hen aanmanen om voorzichtig te zijn met dergelijke alarmerende berichten die enorme economische gevolgen kunnen hebben. Wie in het grensgebied woont, weet overigens welke milieubelasting wij ondervinden van Nederland. Het is wellicht de hoogste tijd dat wij ook daar de aandacht op vestigen. Er werd eveneens overleg gepleegd met de nationale Staatssecretaris voor Leefmilieu. Zij zal over deze problematiek informele contacten leggen in Den Haag.

Mijnheer de Voorzitter, ik meen aldus in grote lijnen te hebben geantwoord op de vragen die hier werden gesteld.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer P. Van Grembergen tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de vervuiling van het drinkwater door de landbouw

De Voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Van Grembergen tot de heer Theo Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de vervuiling van het drinkwater door de landbouw.

De heer Van Grembergen heeft het woord.

De heer P. Van Grembergen (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijn vraag zal kort zijn, zoals het Reglement voorschrijft.

Het Albertkanaal, dat drinkwater levert, zou vervuild zijn. Het atrazinegehalte zou zes tot zeven maal de norm overschrijden.

In de Blanckaert in West-Vlaanderen, een drinkwaterreservoir, zou het nitraatgehalte de norm ver overschrijden.

De Minister heeft ergens verklaard dat de landbouw voor die vervuiling verantwoordelijk zou zijn.

Kan de Minister hier mededelen hoe hij tot die vaststelling is gekomen en of zijn conclusie in het persverslag juist is weergegeven ?

De Voorzitter : Minister Kelchtermans heeft het woord.

Minister T. Kelchtermans (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, in antwoord op de vraag van de heer Van Grembergen bevestig ik dat de informatie die in de pers is verschenen, strookt met de mededeling die ik heb verstrekt.

Het is de opdracht van een beleidsverantwoordelijke de informatie waarover hij beschikt niet te verdonkeremanen maar ze in alle openheid aan de publieke opinie mede te delen, zelfs indien dit voor sommigen niet gelegen komt.'

Mijn diensten hebben mij medegedeeld dat vooral in het gebied dat bediend wordt door de Antwerpse Waterwerken, hoge concentraties atrazine voorkomen. Waar de norm 0,1 microgram per liter is, bedraagt de concentratie in dat gebied 0,5 tot 0,6 microgram per liter. Ik heb er wel aan toegevoegd dat deze concentratie de gezondheid niet in gevaar brengt. De Wereldgezondheidsorganisatie acht een norm van 2 milligram per liter immers nog aanvaardbaar.

Antwerpse Waterwerken overweegt trouwens op reëtelijke korte termijn — aanvankelijk in een periode van tien jaar, maar ik heb aangedrongen op een periode van vijf à zes jaar — een investering van 1,35 miljard om deze

pesticiden uit het drinkwater te weren.

De heer J. De Seranno : Het Albertkanaal is Vlaams en Waals water !

Minister T. Kelchtermans : Collega De Seranno, ik heb op geen enkel ogenblik gezegd van waar het precies komt. Antwerpse Waterwerken trekt zijn water uit het Albertkanaal, maar ook de Waalse regio is ongetwijfeld mede verantwoordelijk. Dit bewijst eens te meer het grensoverschrijdende van de milieuproblematiek. Antwerpse Waterwerken kampt met een probleem waaraan zij een oplossing moet geven.

In de Blanckaert, een waterwinningsgebied dat ten dienste staat van de Vlaamse Maatschappij voor de Watervoorziening, is vastgesteld dat het nitraatgehalte veel te hoog is, met name plus minus 70 milligram per liter, daar waar de maximale norm 50 milligram per liter bedraagt. Ook hier worden investeringen voorzien van 50 à 60 miljoen, en dit op zeer korte termijn, om een denitrificatie-eenheid uit te bouwen binnen deze waterbedelingsmaatschappij, fondsen die ofwel van de maatschappij zelf komen, ofwel door de overheid worden gesubsidieerd.

Ik kan aankondigen dat wij, conform deze mededeling, aan de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening hebben gevraagd woensdag aanstaande een informatievergadering te houden voor de burgemeesters van de gemeenten die het water uit de Blanckaert betrekken. Bovendien heb ik gevraagd dat bij omzendbrief alle abonnees van dit net een aanbeveling zouden ontvangen op welke wijze zij best met dit drinkwater ompringen. Vooral wat de risicogroepen betreft, is het nuttig elementaire aanbevelingen te doen.

Wanneer u de vraag stelt waarop wordt gesteund om deze vervuiling aan de landbouw toe te schrijven, heb ik vooralsnog geen andere verklaring dan het feit dat atrazine een produkt is dat bijna exclusief door de landbouw wordt gebruikt, maar volgens de wetenschappers komt het ook via het regenwater terug in de

bodem terecht. Van nitraten en fosfaten — en vooral nitraten — meen ik dat het algemeen aanvaard is dat de landbouw, vooral ingevolge overmatige mestuitspreidingen, hier van een belangrijke aanbrenner is. Ik ontken echter niet dat door de sector ernstige inspanningen worden geleverd om op korte tijd een oplossing te vinden. Het mestdecreet dat ik binnenkort zal neerleggen, zal trachten dit probleem structureel te regelen zodat wij op korte termijn tot maatregelen kunnen komen om een definitieve oplossing te bereiken.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer J. Laverge tot de heer T. Kelchtermans; Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over het verhogen van de stortprijs voor inert afval van de bouwsector

De Voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Laverge tot de heer Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting over het verhogen van de stortprijs voor inert afval van de bouwsector.

De heer Laverge heeft het woord.

De heer J. Laverge (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, op 20 december 1989 werd een programmadecreet goedgekeurd waarbij de heffingen op afvalstoffen drastisch werden verhoogd. Dit decreet werd in het Staatsblad gepubliceerd op 30 december 1989 en werd van kracht op 1 januari 1990.

De toepassing van dit decreet stelt voor de bouwsector heelwat problemen. Ik wens daaromtrent twee vragen te stellen.

Ten eerste zijn er in de bouwsector een reeks lopende contracten, die vóór 1 januari 1990 waren afgesloten en waarvoor geen herziening van de prijzen mogelijk is ? Mijnheer de Minister, waarom heeft u niet eventueel een moratoriumperiode ingebouwd

Laverge

om deze problematiek op te lossen ? Deze maatregel betekent immers een zware meeruitgave voor vele aannemers in de bouwsector.

Ten tweede heb ik een vraag omtrent de omschrijving van inerte afvalstoffen. Ook gewone aarde die wordt uitgegraven, zou als afvalstof worden beschouwd, met begrijpelijke gevolgen voor de kostprijs. U hebt immers de prijs van deze afvalstoffen van 20 frank naar 200 frank per ton gebracht. Het is toch onlogisch dat gewone aarde als afvalstof wordt beschouwd. Naar verluidt heeft u een initiatief genomen om klaarheid te scheppen in de definiëring. Kan u mij toelichting geven omtrent uw omzendbrief ?

Ik herhaal, welke initiatieven heeft u voor deze twee problemen reeds genomen ?

De Voorzitter : Minister Kelchtermans heeft het woord.

Minister T. Kelchtermans (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, collega's, de vragen die door de heer Laverge werden gesteld zijn pertinent. Zij zijn reeds het voorwerp geweest van overleg in het Vlaams Bouwoverlegcomité en ook werden daartoe vragen gesteld door de Nationale Confederatie van het Bouwbedrijf.

Het is juist dat er geen overgangsbepaling is voorzien, waardoor aannemers die vóór 1 januari 1990 inschrijvingen hebben georganiseerd en werken kregen toegewezen, geen rekening hebben kunnen houden met deze onverwachte kostprijsstijging. Ik heb aan de Nationale Confederatie voor het Bouwbedrijf gevraagd mij de lijst te bezorgen van aannemers die in deze situatie verkeren. Tot op heden is mij slechts één dossier overhandigd. Ik heb toegezegd dat ik, van zodra deze gegevens mij bekend zijn, zal uitzien naar een aanvaardbare regeling.

Omtrent uw tweede vraag, betreffende de definitie van afvalstoffen, kan ik zeggen dat zuivere aarde vanzelfsprekend niet het voorwerp van hef-

ving kan zijn. Om dergelijke aarde te stockeren moet men enkel rekening houden met de wet op de stedebouw. Er moet dus een bouwvergunning worden aangevraagd, vermits er een reliëfwijziging is.

Welke voorzieningen moet men treffen wanneer men deze zuivere of gemengde aarde — waar bouwafval tussen zit — wil stockeren ? Er werd overeengekomen dat aan uitbaters van vergunde stortplaatsen kan worden voorgesteld een gedeelte van het terrein waarover zij beschikken uit de vergunning te nemen en het, mits inachtneming van de wet op de stedebouw, voor te behouden voor het storten van deze gronden. Zodoende worden zij vrijgesteld van heffingen maar zijn zij onderworpen aan de kwaliteitscontrole door de OVAM. Het moet wel degelijk over zuivere en opnieuw te gebruiken aarde gaan. Ik heb de indruk dat het Vlaams Bouwoverlegcomité het met deze regeling eens is.

De Voorzitter : De heer Laverge heeft het woord.

De heer J. Laverge : Het is precies in de bouwsector dat daarover geen klaarheid bestaat en bijgevolg rijzen ter zake vragen.

Mijnheer de Minister, u zegt dat de aannemers moeten melden wie zich in een dergelijk geval bevindt. Dat is zeer moeilijk vermits alle contracten pas later worden uitgevoerd en bijgevolg kan daarvoor geen termijn worden bepaald. Ik meen dat u duidelijk moet stellen dat het om een overgangperiode gaat en wanneer zij niet in deze periode vallen is het risico voor hen. Een overgangperiode van vier maanden zou voor de aannemers aanvaardbaar zijn teneinde hun administratieve verplichtingen na te komen.

Mijnheer de Minister, wat de aarde betreft was u niet zeer duidelijk. U zegt immers dat de kwaliteit van de aarde moet worden nagegaan en ondertussen zijn de heffingen reeds gebeurd. Dan dient er te worden geristorneerd, op voorwaarde dat de aarde al dan niet aan een bepaalde kwaliteit beantwoordt. De sector wenst dat al deze onduidelijkheden zouden

verdwijnen. Bovendien is men in de sector niet erg tevreden over de informatie die door uw Kabinet wordt verstrekt.

De Voorzitter : Minister Kelchtermans heeft het woord.

Minister T. Kelchtermans : Ik wacht tot men mij de dossiers in kwestie overmaakt vooraleer ter zake een globale regeling te treffen.

Wat het storten zelf betreft is het voldoende duidelijk. De stortuitbater dient zijn verantwoordelijkheid te nemen en te verwijzen naar bekende stortterreinen, hetzij naar de buiten het stort afgebakende terreinen, of binnen het stortterrein, waar de heffing verplicht is. Buiten dat gedeelte is de heffing niet verplicht en oefent OVAM de controle uit om na te gaan of de stortuitbater conform de regels heeft gehandeld.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer W. Seeuws tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de subsidiëring van het Internationaal Theater

De Voorzitter : De heer Seeuws trok zijn actuele vraag tot de heer Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de subsidiëring van het Internationaal Theater in.

Actuele vraag van de heer G. Cardoen tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de moeilijkheden inzake de werking van het kasteel van Gaasbeek.

De Voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Cardoen tot de heer Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de moeilijkheden inzake de werking van het kasteel van Gaasbeek.

Voorzitter

De heer Cardoen heeft het woord.

De heer G. Cardoen (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, de reden van deze mondelinge vraag ligt onder meer in het feit dat ik op mijn schriftelijke vraag van 30 november 1989, met betrekking tot de werking en de onderbemanning van het kasteel van Gaasbeek, geen antwoord heb gekregen.

Thans staan wij voor de opening van het toeristisch seizoen. Normaliter zou op 1 april het domein en het kasteel van Gaasbeek moeten worden opengesteld. Op het vlak van wetenschappelijk personeel kampen wij met een aanzienlijk tekort, vooral met betrekking tot personen die voor het educatieve werk instaan. Bovendien is er ook een schrijnend tekort aan bewakers en toezichters. In het kasteel van Gaasbeek dienen 16 zalen te worden bewaakt, waarin veel waardevolle voorwerpen worden tentoongesteld. Daarenboven dient zowel het voorplein als het binnenplein en het park van 42 hectaren eveneens onder permanent toezicht te staan. Welnu, met 5 effectieve bewakers, die de ganse week, evenals op zaterdag en zondag van dienst zijn, is zulks onmogelijk. Jaarlijks mag men hier circa 12.000 bezoekers noteren.

Mijnheer de Minister, is u zich bewust van die toestand ? Welke maatregelen overweegt u tijdens de eerstvolgende dagen te nemen ? Welke maatregelen overweegt u tijdens de eerstvolgende dagen te nemen ? Ingeval de verantwoordelijken er toch toe gehouden worden het kasteel met het huidig personeelsbestand te moeten openstellen, kan u zich dan borg stellen in geval er beschadiging of diefstal zou gebeuren ?

De Voorzitter : Minister Dewael heeft het woord.

Minister P. Dewael (op de tribune) ; Mijnheer de Voorzitter, vooraf wens ik mij te verontschuldigen bij de heer Cardoen voor het feit dat het antwoord op zijn schriftelijke vraag van 30 november 1989 enigszins is uitgebleven. Het werd intussen aan de diensten van de Vlaamse Raad overgemaakt.

Wat zijn vraag betreft denk ik dat ik de heer Cardoen kan geruststellen. De personeelsformatie van het Kasteel van Gaasbeek telt 14 eenheden waarvan 12 zijn ingevuld. De aanwervingsprocedure met betrekking tot één personeelslid is ingezet. In dat verband werd contact genomen met het Vast Wervingssecretariaat. Eerstdaags zal hiervoor een regeling worden getroffen.

Voor de opening van het toeristisch seizoen heeft de Administratie voor Kunst, zoals vorig jaar, een aanvraag voor drie contractuelen ingediend. Dat werd vorig jaar toegestaan. Eenzelfde aanvraag werd dan ook op 14 februari jongstleden bij de Algemene Administratieve Diensten ingediend.

Wij verwachten dat hier ook een gunstig antwoord zal op volgen. Ik denk dat met het bestand dat dan voorligt, men normaliter te taken zal moeten kunnen uitvoeren.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

ACTUELE INTERPELLATIES (Regl. art. 77)

Actuele interpellatie van de heer F. Verberckmoes tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over maatregelen om dijkbreuken te voorkomen en over de stand van zaken betreffende het Sigma-plan

Actuele interpellatie van mevrouw M. De Meyer tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de overstromingen te Rupelmonde en te Bazel en de onvolledige uitvoering van het Sigma-plan

De Voorzitter : Aan de orde zijn de samengevoegde actuele interpellaties van de heer Verberckmoes tot de heer Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over maatregelen om dijkbreuken te voorkomen en over de stand van zaken betreffende het Sigma-

plan en van mevrouw De Meyer tot Minister Sauwens, over de overstromingen te Rupelmonde en te Bazel en de ' onvolledige uitvoering van het Sigma-plan.

De heer Verberckmoes heeft het woord.

De heer F. Verberckmoes (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, de stormwinden van de maanden januari, februari en maart 1990 hebben met een nooit gekende orkaankracht, gaande van 150 tot 160 kilometer/uur, overal te lande zwaar toegeslagen. Verschillende dodelijke slachtoffers vielen te betreuren, en de schade bij particulieren en bedrijven wordt op vele miljarden geraamd.

Gelukkig hebben de hulpdiensten, bestaande uit civiele bescherming, brandweer, politie en rijkswacht, het Rode Kruis, het leger en vele vrijwilligers, de gevolgen van het stormtij aanzienlijk kunnen beperken door buitengewone inspanningen, waarvoor zij onze diepe erkentelijkheid wegdragen.

Tijdens de eerste twee stormgetijden van januari en februari bleef het Scheldebekken gespaard.

Op woensdag 28 februari is de zuidwestenwind omgeslagen in een beruchte noord-wester en hebben de dijken en kaaimuren te Rupelmonde, Bazel en Kruibeke begeven. Alhoewel de overige Sigma-dijken hebben stand gehouden, heerst er toch grote ongerustheid bij de bevolking van de Scheldegemeenten, gezien de gebeurtenissen te Kruibeke.

De voorspellingen die door wetenschapslui aangaande de toekomst werden gemaakt, zijn zeker niet van aard om de gemoederen tot bedaren te brengen.

Inderdaad, een bekende Leuvense professor in de weer- en klimaatkunde liet zo maar in de kranten blokletteren : „Niks aan de hand met dit weer” en beschreef dit als een steeds weerkerend gedrag van het klimaat. Volgens hem zijn wij, zoals in 1928, misschien opnieuw aan een stormcy-

Verberckmoes

clus toe van enkele jaren. Hij vindt dit niet abnormaal.

Een Britse klimatoloog beweert anderzijds dat de huidige serie stormen nog twintig jaar kan duren en nog aanzienlijk in kracht kan toenemen, vermits zij zou behoren tot een cyclische patroon van vierhonderd jaar.

Tegenover dit alles moeten wij weliswaar het hoofd koel houden, maar mogen wij zeker niet gewoon afwachten wat de toekomst ons zal brengen.

Uit onze ervaring kunnen we afleiden dat dergelijke stormweders omzeggens om de vijftien jaar plaatsvinden, ik denk aan 1928, aan 1953, aan 1976 en deze tijdens de voorbije weken, met al het menselijk leed en de financiële rampen die zij telkens hebben teweeggebracht, in het bijzonder bij de bevolking van de Scheldestreek. Veertien jaar geleden, op 16 januari 1976, hield ik hier op deze tribune eveneens een interpellatie naar aanleiding van de toenmalige stormramp, en vroeg ik volgestrekte prioriteit voor een grondige verbetering van alle dijken langs de Schelde en haar bijrivieren.

Deze prioriteit werd door uw voorganger, Minister Olivier, toegestaan en ook uitgevoerd. Na vele koortsachtige besprekingen kwam het Sigma-plan tot stand.

In een eerste fase werden bij hoogdringendheid de dijkbreuken hersteld. In een tweede fase werden de werken aangevat om alle Scheldebijken op cota acht te brengen. In een derde fase zouden ofwel een stormvloedkering ter hoogte van Oostruweel ofwel controleerbare overstromingsgebieden, meer bepaald potpolders, worden aangelegd.

Alhoewel deze werken gedurende jaren, ook nog tijdens de periode van economische crisis, krachtig werden doorgezet, moest ik onlangs toch vaststellen dat bepaalde Scheldebijken niet of onvoldoende aan de beurt kwamen. Ik denk onder meer aan de dijken ter hoogte van Melle, waar de Rijkstuinbouwschool nog steeds is bedreigd, alsmede aan deze gelegen

opwaarts van Schoonaarde, te Appels, afwaarts van Grembergen en Moerzeke-Castel, afwaarts van Sint-Amands, te Tielrode, te Kruibeke en deze te Bornem en Mariakerke. Terwijl de toestand te Kruibeke het voorwerp is geweest van ellenlange discussies — waarop ik straks zal terugkomen —, was er geen discussie mogelijk over de andere geciteerde punten. Er moest overal een zeedijk met cota 8 worden aangelegd.

Vermits het totaal zinloos is het miljardenkostende Sigma-plan slechts voor bepaalde dijken uit te voeren en vermits een dijk slechts de waarde heeft van zijn zwakste gedeelte, is het totaal onbegrijpelijk waarom de Administratie van Openbare Werken een dergelijke regeling heeft getroffen.

Ik was nog meer onthutst toen ik in het verslag van de bespreking van de begroting van Openbare Werken moest lezen dat het Sigma-plan uiteindelijk na veertien jaren, slechts voor twee derden zou zijn uitgevoerd. Mijnheer de Minister, welke gedeelte van het Scheldebekken kwamen nog niet aan bod en om welke redenen ?

Ik kan niet aanvaarden dat deze toestand een gevolg zou zijn van besparingsmaatregelen. Besparingen moeten worden uitgevoerd in sectoren waar te veel uitgaven werden gedaan.

Mevrouw N. Maes : Mijnheer Verberckmoes, mag ik erop wijzen dat de kredieten voor de dijkverhoging en -versterking ter gelegenheid van het Sint-Annaplan, werden vermindert van 1 miljard naar 640 miljoen. Toen zat uw partij in de Regering !

De heer R. Daems : Mevrouw Maes, alle investeringen werden toen verminderd : uw opmerking is helemaal ongegrond.

Mevrouw N. Maes : De heer Verberckmoes heeft daarnet zelf gezegd dat men niet mag besparen op de dijken !

De heer F. Verberckmoes : Mevrouw Maes, ik blijf mijn standpunt verdedigen : besparingen mogen en moeten worden geleverd in sectoren

waar teveel wordt uitgegeven. Maar in de sector van het dijkenbeleid waar nooit een frank te veel werd gependend en waar een urgentieprogramma met volgestrekte prioriteit moest worden uitgevoerd, moet ik dergelijke ingrepen als totaal onverantwoord bestempelen.

Het is ons allen wel bekend dat de regionalisering van de Administratie van Openbare Werken vele administratieve narigheden heeft meegebracht. Alle dossiers in deze sector en in de sectoren Verkeer en Vervoer zijn evenwaardig en verdienen onze volle aandacht. Nochtans kan ik niet begrijpen waarom het overstromingsgevaar bij het vaststellen van de topprioriteiten blijkbaar werd terzijde gelaten, of men dit dossier stilaan heeft laten wegebben tussen zovele andere plannen.

In het verslag over de bespreking van de begroting 1989 wordt wel vermeld dat het versterken en verhogen van de dijken nog steeds de hoogste prioriteit dient te krijgen. Het gaat inderdaad over de sterk bedreigde veiligheid van een aanzienlijk gedeelte van de bevolking. Dit antwoord werd gegeven aan verschillende collega's uit alle partijen, die destijds hun grote bezorgdheid hebben uitgedrukt over de stelselmatige achteruitgang van de vastleggingskredieten sedert 1985 die ter zake in de begrotingen werden ingeschreven.

In de begroting van 1989 werd slechts 640 miljoen frank uitgetrokken — in het kader van het Sigma-plan voor waterbeheersingswerken, en nul frank voor het onderhoud van de dijken.

In de begroting van 1990 zouden 850 miljoen en 500.000 frank uitgetrokken zijn voor waterbeheersingswerken en 306 miljoen voor onderhoud van de dijken.

Van dergelijke zeer beperkte cijfers kan ik zeker niet afleiden dat het dijkenbeleid werd opgenomen als topprioriteit naast de drie andere prioriteiten in de begroting.

Ik vraag mij af welke werken eigenlijk door deze cijfers gedekt worden, en over welke periode de uitvoering

Verberckmoes

van het resterende derde van het Sigma-plan zoal gespreid zal worden.

Uit de verslagen van de voormelde begrotingen meen ik te kunnen afleiden dat de verdere uitvoering van dit plan eigenlijk vastloopt op de keuze tussen een stormvloedkering of potpolders.

Onmiddellijk moet ik er op wijzen, mijnheer de Minister, dat een stormvloedkering, hoewel zij ongetwijfeld het ideale middel zou zijn om definitief de wateroverlast bij stormgetijden te kunnen bestrijden, door uw voorganger werd afgeschreven.

Inderdaad, gedurende niet minder dan vijf lange jaren werden destijds doorgedreven besprekingen gevoerd over de budgettaire haalbaarheid van dit project voor de nationale begroting. Ik zeg wel nationale, want heden ten dage zou het initiatief uitsluitend moeten worden gedragen door de regionale begroting.

Uiteindelijk werd destijds vastgesteld dat de kostprijs minstens 30 miljard zou bedragen, dat bovendien jaarlijks tenminste 500 miljoen zou moeten worden besteed aan onderhoud en dat men uiteindelijk geen volstrekte zekerheid zou hebben nopens de degelijke technische functionering wanneer het kunstwerk maar eens om de 15 jaar in werking zou moeten worden gesteld.

Dit alles zijn cijfers van tien jaar geleden, die heden ten dage waarschijnlijk zijn achterhaald.

Daarom werd het besluit getroffen overstromingsgebieden aan te leggen, en werd ook met de uitvoering van dit plan begonnen.

Het zou financieel haalbaar zijn, en niet zoveel tijd vergen, te meer omdat in de Schelde-delta verschillende oude potpolders bestaan, zoals onder meer te Wichelen, Berlare, Zele, Grembergen, Moerzeke, Castel, Tielrode en te Kruikebe. Ook het land van Saeftinge werd als dusdanig beschouwd.

In het arrondissement Dendermonde werden prompt de werken aangevat te

Wichelen-Berlare, waar een operationele potpolder met een volwaardige ringdijk en een afwateringssysteem werd aangelegd. De verdere uitvoering van het plan stuitte evenwel op hardnekkig verzet te Kruikebe.

Om ecologische redenen, alsook om landbouwkundige en recreatieve motieven werd het plan aldaar verworpen. Inmiddels werden de dijken in deze gemeente ook niet op Sigma-hoogte gebracht, met de gevolgen die wij hedern ten dage moeten vaststellen.

U hebt, mijnheer de Minister, de aanleg van de potpolder te Kruikebe geschrapt uit het Sigma-plan. Dit moet, naar mijn gevoel, zoveel betekenen als de schrapping van de aanleg van de overige overstromingsgebieden, en de nuttelosheid van de aanleg van de potpolder te Wichelen-Berlare.

Ik stel vast dat tot op heden geen alternatieve beslissing is getroffen, vermits het dossier voor de aanleg van een stormstuw opnieuw ter studie werd gelegd.

Ik weet wel dat de stormvloedkering op de Thames in Engeland haar nut heeft bewezen. Maar daar worden de kosten gedragen door een hele natie, met een bevolking die drie keer zo groot is als de onze.

Bovendien wordt u, mijnheer de Minister, geconfronteerd met een aantal belangrijke en financieel zware projecten zoals de verdieping van de Westerschelde, de aanleg van het Baalhoekkanaal en het doortrekken van het zeekanaal Brussel-Hingene, waarvan de werken reeds 9 maanden stil liggen bij gebrek aan kredieten. Hierbij komen nog de beveiliging van de kust en de regio's Brugge en Gent, steeds met dezelfde kredieten. Ik vrees dan ook dat de studie van het vooropgestelde sluitstuk van het Sigma-plan niet vlug tot concrete resultaten zal leiden, en enkel tijdverlies zal veroorzaken voor de dringende uitvoering van en wellicht niet perfecte, maar toch haalbare, oplossing van het dijkenprobleem, met name de aanleg van potpolders.

Tijdverlies betekent automatisch ook kostenverhoging, met bovendien het risico van nieuwe rampen en massale kosten voor herstel en schadevergoedingen.

Ik kan wel begrip opbrengen voor de bezwaren van de landbouw en van de ecologie tegen de potpolders.

En ik kan zeer goed aannemen dat geen enkele gemeente dergelijke initiatieven toejuicht en vrees dat overal dezelfde redenen als te Kruikebe zullen worden aangehaald om de aanleg van potpolders te voorkomen. Maar ik wens toch te onderstrepen dat heden ten dage, door de onmogelijkheid van uitvoering van de tweede fase van het Sigma-plan, alle landbouwgronden in heel de delta van de Schelde bedreigd blijven. Mits minimale inlevering zouden integendeel het gros van deze bedrijven en gronden maximaal kunnen worden beschermd.

Voor de gevolgen van de bevoeiing van fauna en flora met Scheldewater moge ik verwijzen naar de potpolder van Denderbelle. Menigmaal werd de stad Dendermonde van overstroming gered door de opening van de sluisen in deze potpolder. Nooit werd hier enige klacht uitgebracht, noch vanuit landbouwmiddens, noch op ecologisch gebied.

Ik zie dat Minister De Batselier glimlacht. Het is wel degelijk zo dat door de opening van de sluis in de Denderbellepolder Dendermonde meer dan eens van een overstroming werd gered. Deze praktijkervaring geeft meteen een antwoord op de beschouwingen die in het verslag over de begroting 1990 werden gemaakt over de potpolders.

Het is onjuist te beweren dat deze polder meer nadelen dan voordelen bieden. Denderbelle toont aan dat het onjuist is te beweren dat bij het aanleggen van een potpolder automatisch de dijken moeten worden verlaagd om overspoeling toe te laten.

Hetzelfde effect kan worden bereikt wanneer inhaalsluizen worden gebouwd om de overtollige waters in de potpolders te storten. In dit geval

Verberckmoes

zullen er geen overspoelingen plaatsvinden bij ieder hoogoplopend springtij en mogen de dijken zeker op normale Sigma-hoogte worden behouden.

En het is ook niet nodig de bestaande oude potpolders uit te breiden tot achtergelegen cultuurgronden, zoals men te Kruibeke zinnens was te doen.

Wanneer alle bestaande potpolders van stevige ringdijken worden voorzien en het land van Saeftinge niet zal worden ingepolderd, dan zal er voldoende ruimte zijn om de overtolige waters bij stormgetijden op te vangen.

Ik wens trouwens te onderstrepen dat dank zij de enige potpolder van Tielrode, die een groot gedeelte van de laatste stormtij heeft afgevoerd, het Waasland van veel erger is bewaard gebleven. Bij dit alles, mijnheer de Minister, moet ik uw speciale aandacht vragen voor een passage in het verslag over de begroting 1990, die ik niet al te best begrijp en die luidt als volgt : „Bij zeer hoge waterstand loopt de **tijgolf** die, in geval er een potpolder zou zijn, lichtjes zou worden afgetapt, verder door en kan op meerdere plaatsen gedurende korte tijd over de versterkte dijken vloeien. Daardoor wordt de eventuele last van de overstroming over een veel grotere afstand verspreid en worden de lasten verdeeld. De versterkte Sigma-dijken zijn immers bestand tegen kortstondige overstromingen.”

Indien ik de teneur van deze passage goed begrijp, wordt hier in zeer bedekte termen noch min noch meer gezegd dat men op een aantal plaatsen wel degelijk het dijklichaam wil versterken maar de dijkhoogte onder Sigma-peil laten, zodat op deze plaatsen overspoeling mogelijk is bij stormtij. Meteen vind ik een verklaring voor de vraag waarom slechts twee derden van het Sigma-plan zou verwezenlijkt zijn.

Ik moet op de meest kordate wijze protesteren tegen een dergelijke aan-

pak of beter gezegd aftopping van dit plan. Waar enerzijds de aanleg van potpolders wordt bestreden, zou men als alternatief voorstellen dat bepaalde dijkgedeelten als overspoelingsgebied zouden worden ingericht, zonder in het hinterland ringdijken aan te leggen.

Ik durf dit bestempelen als **klink-kla**re onzin en een opzettelijke verkwalling van heel het Sigma-plan en de veiligheid die men hierdoor aan de nabijgelegen woonerven en bedrijven wil bieden.

Ik vraag u met aandrang u door dergelijke nep-plannen niet te laten afleiden van uw beslissing alle Scheldebijken op Sigma-hoogte te brengen. Slechts daar waar reeds een overstromingsgebied is ingericht, zoals op de Paardeweide te Wichelen-Berlare, of zonder veel problemen kan worden ingericht zoals te Tielrode, kunnen dergelijke initiatieven worden verdeeld.

Verder meen ik een beroep te mogen doen op een solidariteit van alle Scheldegemeenten tegen het overstromingsgevaar, om toe te laten dat de bestaande potpolders zouden worden gerenoveerd met een degelijke besluitvorming en ringdijken om aldus de stormgetijden te controleren. Deze operatie is evenzo belangrijk als de uitvoering van de eerste fase.

Inderdaad, het Sigma-peil werd berekend ofwel op de aanleg van een stormstuw ofwel op de aanleg of renovatie van potpolders. Beide operaties zijn aan elkaar verbonden.

Wanneer, bij gebrek aan een stormstuw, ook geen potpolders zouden worden verwezenlijkt, dan is het hoogtepeil aan cota acht van alle bestaande en nog uit te voeren Sigma-dijken te laag gesteld en heel deze dure planning omzeggens waardeeloos.

Tenslotte, mijnheer de Minister, moet ik u vragen of de bestaande Sigma-dijken reeds werden gecontroleerd op de criteria waaraan zij dienen te voldoen bij hun oprichting.

Sommigen zijn reeds enkele jaren oud en vertonen misschien erosie aan

de kruin, zodat zij niet meer de oorspronkelijk voorziene cota acht bereiken. Hoe is het gesteld met de aangebrachte damplanken en waterkeringsmuren ?

Zijn de geplande bedieningswegen aan de voet van de dijken overal aangelegd en nog voldoende bruikbaar ? Zijn de geplande zandwinningsgebieden als reserve tot herstel van dijkbreuken overal aanwezig ? En vooral, is het alarmstelsel, dat speciaal ontworpen werd of moest ontworpen zijn, voldoende doeltreffend gebleken ? Ik meen dat de veiligheid van de betrokken bevolking gebiedt over deze vragen regelmatig, en zeker heden ten dage, uitsluitel te bieden.

Een laatste vraag heeft betrekking op de vergoeding van waterschade van particulieren en bedrijven. Deze heeft aanzienlijke afmetingen aangenomen, daar waar de financiële toestand van het Nationaal Rampenfonds weinig ruimte blijkt te kunnen bieden.

In ieder geval meen ik te mogen zeggen dat deze schade door de Staat of het Gewest dient te worden vergoed. Ik moet hier nochtans uiting geven aan mijn grote bezorgdheid nopens de procedure en de timing die worden gevolgd voor de vaststelling van deze schade en de uiteindelijke betaling. Ik vernam namelijk dat voor de stormschade van 1976 te Ruisbroek tot 1989 uitbetalingen zouden zijn gedaan, dit wil zeggen 14 jaar na de feiten. En dit dossier blijkt nog steeds niet te zijn afgesloten.

Ik stel ook vast dat noch de gemeentebesturen, noch de postkantoren, tot heden nog steeds niet de aangifteformulieren en richtlijnen hebben ontvangen, meer dan twee maanden na de stormramp van januari.

Vele gebouwen en installaties waren of zijn aan dringende herstelling toe. Vele getroffenen hebben hun vertrouwen in de administratie verloren en dreigen met procedures tegen de Staat. Iedere dag wordt het moeilijker om nog een tegensprakelijke vaststelling en raming te maken van de oorspronkelijk opgelopen schade en noodzakelijke herstellingswerken.

Verberckmoes

Ik durf ook hier met vertrouwen bij u aandringen, mijnheer de Minister, opdat u op doortastende wijze zoudt tussenkomen om de opgelopen schade op een billijke en snelle wijze te laten vergoeden.

Mijnheer de Voorzitter, wij zullen ter gelegenheid van deze interpellatie een motie indienen. **(Applaus)**

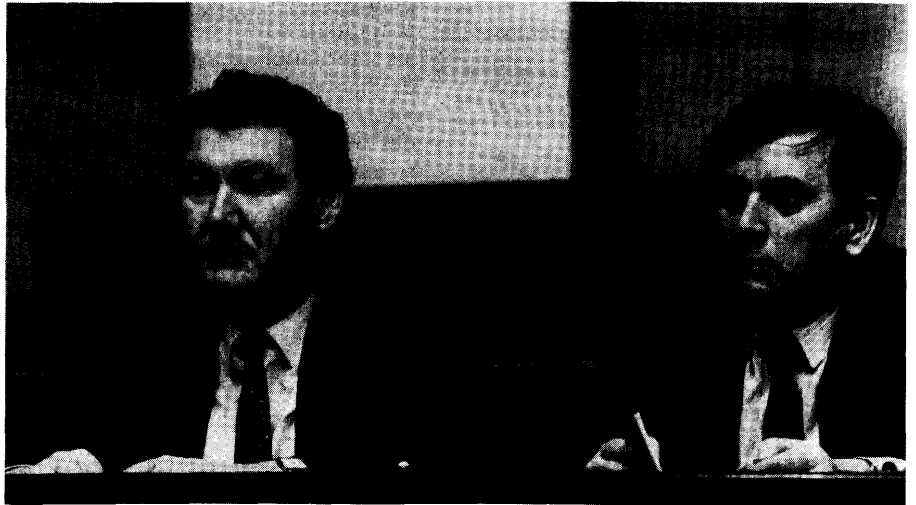
De Voorzitter : Mevrouw De Meyer heeft het woord.

Mevrouw M. De Meyer (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, ik zal proberen iets korter te zijn dan collega Verberckmoes. Ik zal niet uitweiden over het Rampenfonds omdat dit niet tot de bevoegdheid van de Vlaamse Raad behoort.

De mensen achter de dijken kennen de kracht van het water. Zeker bij springtij, als maan en zon op dezelfde lijn staan en de aantrekkingskracht op het water zeer hoog is, houden vele oeverbewoners hun hart vast. heel wat kenners hadden reeds gewaarschuwd voor wat er zou gebeuren bij een keiharde noordwestenwind. Immers, als de noordwestenwinden het Scheldewater bij opkomend getij met volle kracht landinwaarts stuwen zijn de polders van het Land van Waas bedreigd. De inwoners van de Rupelmondse wijk, het Schelleke, hebben dit nogmaals ondervonden.

Nochtans is dit geen nieuw gegeven : het Scheldebekken wordt sinds eeuwen geteisterd door zware overstromingen. De laatste decennia is er trouwens een toename van het risico. zo werd de gemeenten Temse op 70 jaar tijd vier keer rampgebied door overstromingen : in 1906, 1930, 1953 en 1973.

Wetenschappelijke publicaties tonen aan dat, onder invloed van meerdere factoren, de zeespiegel stijgt. Deze stijging is te wijten aan natuurlijke factoren zoals het dalen van de lage landen of het broeikaseffect en aan kunstmatige factoren zoals baggerwerken in de benedenloop, het recht-trekken van bochten en het afsluiten

Volksvertegenwoordiger R. Deswaene (PVV) interpeleerde Minister D. Coens (CVP) over het beroepsonderwijs. Zijn fractiegenoot A. Van Aperen (links) sloot zich aan bij de actuele interpellatie van mevrouw N. Maes (VU) tot Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin J. Lenssens (CVP) omtrent de zwaar zorgbehoevende bejaarden

van zeegaten. De komende 50 jaar wordt een zeespiegelstijging verwacht van 25 cm. In het Zeescheldebekken stijgt het waterpeil in sterkere mate dan het zeeniveau. Het gemiddeld hoogwater te Antwerpen steeg de voorbije 100 jaar met 50 cm en de frequentie van hogere waterstanden neemt toe.

Daar komt nog bij dat een overstromingsramp nu nog veel erger is dan een van tientallen jaren geleden, gezien de staat van het Scheldewater. De smurrie die nu de huizen binnenstroomt is van een heel andere aard dan het water van de ramp van 1930. het was echter naar aanleiding van de grote ramp van Ruisbroek in 1976 dat men ernstig werk maakte van een beveiligingsplan tegen overstromingen, het zogenaamde Sigma-plan. Dit Sigma-plan bestond uit drie elementen.

Ten eerste, het verhogen en versterken van de dijken.

Ten tweede, het aanleggen van gecontroleerde overstromingsgebieden, de potpolders.

Ten derde, de bouw van een stormvloedkering in Antwerpen-Oosterweel.

Waar staat men nu, 14 jaar na Ruisbroek ? Er werd voortdurend bezuinigd en het ritme van de uitvoering der werken werd vertraagd. De potpolders in Kruibeke, Rupelmonde en Bazel werden geschrappt wegens milieuverzet en de stormvloedkering ligt nog altijd op de tekentafels van Openbare Werken. Toen de potpolders werden geschrappt, beloofde u, mijnheer de Minister, om de Scheldebijken versneld te verstevigen en te verhogen. Wij waren toen mei 1989. Ter hoogte van het getroffen gebied is er op het terrein zelf nog altijd geen werk van gemaakt. Iedere Wase Scheldekantbewoner weet dat de dijken in de Bazelse polder en vooral de kaaimuur in Rupelmonde de zwakke schakels waren en zijn. Ik spreek dan nog niet van de Durmedijken, opwaarts de brug van Hamme, waar er evenmin iets is gebeurd en waar nog steeds eigendomsdiscussies zouden worden gevoerd. De dijkwerken verlopen over het algemeen traag en weinig gecontroleerd, met veel overlast voor de bewoners.

De Meyer

Zo was er heel wat kritiek van de Scheldekantbewoners naar aanleiding van de dijkversterkingen in Steendorp. In de begroting van dit jaar is er voor het Sigma-plan nog amper 450 miljoen ingeschreven. Dat bedrag wordt dan nog volledig opgeslorpt door het meest dringende werk, namelijk het op Sigmahoogte brengen van de dijken tussen Steendorp en Kruibeke. Voor de volledige dijkverhoging is er nog 5 miljard nodig.

De vraag is wat er nu verder gaat gebeuren met het Sigma-plan in zijn geheel. Alleen het eerste deel realiseren, namelijk de versterking en verhoging van de dijk, geeft een onaanvaardbaar overstromingsrisico van 3 tot 4 ten honderd. De dijkverhoging en de potpolders geven een risico van 1 ten honderd, dus nog altijd onaanvaardbaar hoog. Het is alleen de volledige uitvoering van het Sigma-plan dat een aanvaardbaar risico geeft, met name 0,01 ten honderd of 1 op 10.000. Deze norm kan enkel en alleen worden behaald door de realisatie van de stormstuw. Er werd een ontwerp opgesteld gebaseerd op het valdeurprincipe. Dit was om vele redenen onaanvaardbaar, niet in het minst financiële, maar ook milieu-technische. Daarenboven was het visueel milieu-vervuilend. Ondertussen is er kennis en ervaring opgedaan gedurende de afgelopen twaalf jaar. Het moet mogelijk zijn om een stormstuwconcept zonder torens te ontwikkelen, dat de gestelde Sigma-beveiliging verzekert en dat goedkoper is, dat het milieu minder belast en dat de ontwikkeling van de havenactiviteiten stimuleert.

In kringen van verkeersdeskundigen wordt zelfs gesteld dat de stormvloedkering te Oosterweel een bijdrage zou kunnen leveren tot de oplossing van de verkeersproblemen Antwerpen-Waasland. Met een meerkost van 2 miljard is in de fundering van de stormstuw de bouw van twee tunnelkokers haalbaar. Deze interessante denkpiste kan zeker verder worden onderzocht.

Mijnheer de Minister, waar het op aankomt is dat de mensen achter de dijken veilig kunnen wonen en wer-

ken. De zuivere kosten-baten-analyse van de stormstuw, sluitstuk van het Sigma-plan, is negatief, maar de materiële schade als gevolg van een ernstige overstroming kost heel wat meer dan de bouw van de stormstuw. De beveiliging tegen overstromingen kunnen we niet louter economisch benaderen. Het Sigma-plan werd in de eerste plaats vanuit een sociale bekommernis uitgewerkt, met name het beveiligen van de mensen, iets wat men in Nederland met het Delta-plan wel heeft gedaan. Nu de steen werpen naar Nederland en zeggen dat men zich daar te goed heeft beveiligd, lijkt volgens mij erg cynisch.

De beheersing van het overstromingsgevaar is een zaak die ons allen aanbelangt, heel de Vlaamse Gemeenschap. Gezien het stijgend overstromingsrisico, blijft het in het laatste decennium van de twintigste eeuw een belangrijke uitdaging en opgave om het overstromingsgevaar te beheersen.

Ik wil de Minister vier concrete vragen stellen.

Ten eerste, wat is de verdere timing voor de uitvoering van het Sigma-plan en welke zijn de hangende problemen hierrond ?

Ten tweede, is de optie potpolder definitief afgeschreven ?

Ten derde, is de stormstuw voorgoed naar de Griekse kalender verwezen ? Wordt er werk gemaakt van een alternatieve en betaalbare formule ?

Ten vierde, indien op de laatste twee vragen bevestigend wordt geantwoord, vindt de heer Minister de reductie van het Sigma-plan tot de eerste fase, met name alleen versterking en verhoging van de dijken, een aanvaardbaar sociaal risico voor alle mensen die achter de dijk wonen.

Mijnheer de Minister, ik zou willen eindigen met een vergelijking. Wie al eens een overstroming heeft meemaakt weet waarover hij spreekt en wat het betekent om in één klap bijna alles kwijt te zijn waarvoor je heel je leven hard hebt gewerkt. Voor die mensen is elke overstromingskans er één teveel.

En nu mijn vergelijking : de volledige uitvoering van het Sigma-plan, met stormstuw inclusief, geeft een overstromingskans van 1 op 10.000. De mogelijkheid dat er iets gebeurt met de LNG-terminal in Zeebrugge is ook 1 op 10.000, maar zou iemand het in zijn hoofd halen om te gaan wonen in het midden van de LNG-terminal ?

Mijnheer de Minister, dat is in feite wat de Schelde-oeverbewoners u vragen, een minimale risicobeveiliging. Het is voor die keuze dat de Vlaamse Regering vandaag staat.

Alléén de dijkverhoging en verzwaring realiseren van het Sigma-plan betekent concreet dat je de Scheldekantbewoners een risico doet nemen van 3 à 400 maal meer dan midden op een LNG-terminal te gaan wonen !

Dat is volgens mijn bescheiden mening totaal onverantwoord. Wij vragen dan ook om dringend werk te maken van de volledige uitvoering van het Sigma-plan, de stormstuw inclusief, en we zullen in die zin een motie van aanbeveling indienen. (**Applaus bij de SP**)

De Voorzitter : De heer Cooreman heeft het woord.

De heer E. Cooreman (op de tribune) : Mijnheer de Minister, heren Ministers, waarde collega's, de heer Verberckmoes, die van dit probleem vrij goed op de hoogte is — wij weten goed waarover wij spreken vermits wij beide dijkgraaf waren — verschaft de eerder technische gegevens ter zake.

De heer W. Luyten : Samen ?

De heer E. Cooreman : De heer Verberckmoes was dijkgraaf te Grembergen en ik was gedurende meer dan 30 jaar dijkgraaf te Berlare, mijnheer Luyten.

Ik zal mij beperken tot de principes van dit onderwerp en zeer beperkt ingaan op het probleem van de potpolders.

Het probleem van de dijken is allang gekend in ons land. Ter zake verwijs ik naar een wetsvoorstel van de heer

Cooreman

Rubens, nadien Minister Rubens, die tijdens de jaren 20 een eerste wetsvoorstel indiende om door de Staat alle dijken te laten overnemen. Hij is er nooit in geslaagd dit te verwezenlijken al is hij gedurende vele jaren Minister geweest.

De enige Minister die er wel in geslaagd is iets te doen was Minister Desaeger. Deze staatsman wou de dijken niet onteigenen, maar hij nam de beslissing dat alle dijkwerken voor 100 procent zouden worden uitgevoerd ten laste van de Staat. Dit werd in de jaren 60 goedgekeurd door het Parlement. Dat was een verstandige beslissing.

De provincie Oost-Vlaanderen heeft een kaart laten drukken en gevoegd bij het verslag van de gouverneur, opgesteld in oktober 1976. Hieruit blijkt de vele kilometers dijk nog altijd eigendom zijn van of particulieren, of polders, of gemeenten, ofwel van de staat.

Ik heb een periode gekend waarin men discussieerde over de cota's ; kilometers dijk werden verhoogd op cota 7, dan weer bijvoorbeeld 600 meter dijk die niet werden verhoogd omdat het om een particuliere eigendom ging, en alweer kilometers dijk eveneens op cota 7. Uiteraard deed de overstroming zich voor op het strookje van 600 meter privé-dijk. Daar ontstond een bres en de kosten om die te dichten werden door de Staat gedragen. Dat was natuurlijk een onzinnige situatie.

Deze periode is gelukkig voorbij. Toch moet er een veilig systeem komen. Ik weet echter dat het moeilijk is uit te kienen wat jaren zal standhouden. Deze situatie zal echter nog evolueren. Het gaat immers om een minstens 100 jaar oud probleem.

Ik waarschuw, dit probleem is niet opgelost. Gedurende de meer dan 30 jaar dat ik dijkgraaf was heb ik immers vastgesteld dat het gemiddelde peil van de Schelde steeg met tenminste 1 cm per jaar. Destijds sprak men over cota 6. Reeds vooraleer dit over het hele Scheldebekken was verwezenlijkt, was cota 7 vereist, en de jongste jaren cota 8. Indien men in

deze richting verder gaat zal in de toekomst ook cota 9 vereist zijn.

Ik zal niet verder ingaan op de oorzaken van de stijging van het waterpeil. Al heb ik er wel veel over gelezen ik ben geen deskundige. Sommigen beweren dat het te maken heeft met het smelten van het ijs op de Noordpool. Dat is mogelijk. Ik kan mij daar niet over uitspreken. Wij stellen vast dat het waterpeil ook blijft stijgen ingevolge werken uitgevoerd in Nederland. Niemand van ons weet dat, ook niet de beste deskundigen. In tegenstelling tot een vorige periode, waar weleens onregelmatigheden zijn gebeurd, zijn de hoofdingenieur en zijn medewerkers uitstekende ambtenaren. Het bleek vroeger onmogelijk om een globaal plan te maken. Ook de heer De Kinder, Gouverneur van Oost-Vlaanderen, heeft voor heel Oost-Vlaanderen, en breder, voor heel het Scheldebekken, voorstellen gedaan. Dat globaal plan is dan het Sigma-plan geworden. Men moet weten wat men wil. Vandaag is de grond van de zaak of men al dan niet potpolders moet maken.

Wij zijn steeds de mening toegedaan dat wij zonder potpolders het probleem niet aankunnen. Ik heb dat steeds verkondigd, destijds in de Kamer, later in de Senaat, en ik zal het ook later nog doen. De watermassa stijgt immers. De stormstuw is waarschijnlijk een uitstekend middel. Men kan echter de stand van de maan voorzien, en bijgevolg de getijden, maar niet de sterkte van de wind noch de windrichting, en evenmin of het veel zal hebben geregend of niet. Bij de laatste storm hebben wij het geluk gehad dat het voordien weinig had geregend. Ik heb periodes gekend dat het zeer lang had geregend, en dat het opperwater gedurende drie weken naar onze stromen was gevloeid. Op een bepaald ogenblik kunnen een aantal factoren tot gevolg hebben dat er zoveel water is dat het wel ergens heen moet.

Ik heb bij een overstroming meegeemaakt dat iedereen in Dendermonde wist dat er iets zou gebeuren, maar men wist niet of het zou gebeuren in Berlare, in Zele, in Baasrode of in Moerzeke. Men wist dat over een afstand van 10 tot 15 kilometer de dijk

ergens zou moeten begeven, want als dat niet gebeurde zou Dendermonde onder water lopen, Temse en wellicht ook Antwerpen.

De Voorzitter : Mijnheer Cooreman, kan u afronden ?

De heer E. Cooreman : Mijnheer de Voorzitter, het is de eerste keer dat ik het woord neem in de Vlaamse Raad. Bijgevolg heb ik nog reserve aan spreektijd.

De Voorzitter : Mijnheer Cooreman, het Reglement geldt voor iedereen, en zeker voor wie zeer weinig het woord neemt.

De heer E. Cooreman : Mijnheer de Voorzitter, aangezien het nu gaat over een onderwerp waarover ik iets ken en waarover ik iets kan zeggen dacht ik dat men zou hebben geluisterd, hier in de Vlaamse Raad. Ik spreek alleen over zaken die ik goed ken.

De heer W. Luyten : Dat zijn er dan niet veel !

De heer E. Cooreman : Ik kan ook luisteren, mijnheer Luyten, en dat kunt u niet altijd.

Ik besluit. Als niet op voorhand doelbewust wordt bepaald waar de wateroverlast heen moet, komen er dijkbreuken. In de komende jaren, in de jaren 1990 of 2000, zullen er dan overstromingen komen in steden, in gebieden waar men ze niet heeft gewild. Bijgevolg is het een zeer zware vergissing de potpolder in Kruike niet te maken.

Ik ben ook milieuvriendelijk. Ik heb meer in de natuur rondgelopen dan de meeste van mijn collega's. Ik weet wat natuur is. (*Hilariteit*)

Iets belachelijk maken kan iedereen, maar ik nodig u uit om bij ons eens in de polders te komen kijken. Dan zult u er iets meer over weten. Ik heb respect voor het milieu. Als ik echter moet kiezen tussen milieu-overwegingen of honderden huizen die onder water zullen lopen, dan weet ik waaraan ik de voorkeur zal geven.

U moet kiezen voor de potpolders, mijnheer de Minister. Daarover is er immers jarenlang gediscussieerd. De-

Cooreman

ze beslissing werd jaren geleden, ook door Vlamingen, genomen. Niettegenstaande de weerstand moet men de moed hebben om door te zetten, zoniet zal men dit in de toekomst zwaar betreuren. **(Applaus)**

De Voorzitter : Mevrouw Maes heeft het woord.

Mevrouw N. Maes (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, dit is een belangrijk debat. De deelneming van deskundigen uit alle partijen benadrukt het belang van dit debat.

Zojuist werd gesproken over de verhoging van de waterpeilen. Het Sigma-plan geeft ons uitvoerige informatie over de diverse factoren die tot de verhoging van de waterpeilen leiden. De huidige Vlaamse Minister van Openbare Werken heeft nu problemen die ook zijn opvolgers zullen kennen.

De werken die de uitvoering van het Sigma-plan beogen hebben resultaat gehad.

Bij de zware noordwesterstormen werd het zeescheldebekken altijd getroffen. Na de dramatische gebeurtenissen van 1953 duurde het nog tot 1976 eer het Sigma-plan tot stand kwam. Dit toont aan hoe de Belgisch Staat is omgesprongen met de echte landsverdediging, namelijk met de bescherming van de met overstroming bedreigde gebieden.

In 1976 werd Rupelmonde door overstromingen getroffen. Dit was ook nu, ondanks het Sigma-plan, het geval.

Gedurende een aantal jaren werd 1 tot 1,2 miljard per jaar besteed aan de beveiliging van het Westerscheldebekken.

In het kader van het Sint-Annaplan werd er drastisch bespaard op de aanleg, de versterking en de verzwarende van onze dijken. Toen werd minder dan 650 miljoen ter beschikking gesteld. Dit is bijna een halvering, heren liberalen.

Er werd veel te traag gewerkt. De stormvloedkering bleef in de kartons.

Het schema van de geplande uitgaven van het Sigma-plan werd niet gehaald. Naast de verhoging van de dijken en de inrichting van de potpolders vermeldde het Sigma-plan ook de verwezenlijking van de stormvloedkering.

De gezamenlijke uitgaven daarvoor waren geraamd op 23,14 miljard. Ze werden gespreid over een periode van 1977 tot 1986.

De jaren zijn verstreken, maar het Sigma-plan werd niet uitgevoerd. Het werd slechts gedeeltelijk uitgevoerd voor wat betreft de dijkverhogingen en de potpolders, maar het werd niet uitgevoerd wat betreft de stormvloedkering.

Ik heb de nationale Minister, toen de liberale Excellentie Olivier, aangepakt in de Kamer over het uitblijven van de uitvoering van het Sigma-plan. Toen heeft hij zich veroorloofd te stellen dat de Burgemeester van Kruike die de nadruk had gelegd op de desastreuze toestand van de Schelddijken in zijn gemeente en op de problemen te Rupelmonde, een paniekzaaier was die daarvoor geen enkele reden had en dat binnen de vier jaar de problemen zouden zijn opgelost.

Wat is intussen gebleken? De Burgemeester heeft gelijk gehad en de Minister met zijn argumenten van vier jaar had andermaal ongelijk. Derhalve blijven wij bij een aantal vragen. Zij zijn hier opgeworpen en wij zullen ze niet ontwijken.

Wat betreft de overstromingsgebieden vermeldt het Sigma-plan er een hele reeks zo, onder meer, een zeer groot overstromingsgebied — men noemt dat dan een gecontroleerd overstromingsgebied alsof men enige controle heeft over alles wat op dit ogenblik in het Scheldewater zit — van meer dan 500 ha op één enkele gemeente. Volgens het Sigma-plan was er ook een overstromingsgebied voorzien in Temse, namelijk de Schouwselbroekpolder, maar dat werd zonder veel omhaal geschrapt hoewel het om de beveiliging van Temse ging. Wij mogen niet vergeten dat bij waterstanden te Anwerpen van meer dan 6,60 meter, in Temse

het hoogste waterpeil wordt bereikt, namelijk van 7 meter. Met deze verhoogde waterpeilen die in de toekomst nog zullen toenemen, moet men dus terdege rekening houden. Men heeft niet meer dan drie polders samengevoegd tot één enkele potpolder, volgens de vroegere plannen. Dit was onaanvaardbaar vanuit het oogpunt van de ecologie, van de natuurverenigingen, van de recreanten en van de landbouw. Men heeft daarentegen gevraagd en men blijft vragen dat op de Westerschelde een stormvloedkering wordt gebouwd. De plaats daarvoor werd aangewezen in Oosterweel en daar zou het inderdaad mogelijk zijn. Wij hebben alleen argumenten van nautische en financiële aard gehoord, maar de mogelijkheid van de beveiliging van het Westerscheldebekken door een stormvloedkering werd tot nog toe niet betwist. Derhalve vragen wij aan de Regering om de dijkverhoging die de Vlaamse Minister vorig jaar heeft aangekondigd, onverwijld uit te voeren en de studies voor een stormvloedkering opnieuw ter dege ter hand te nemen. **(Algemeen applaus)**

De Voorzitter : De heer Loones heeft het woord.

De heer J. Loones (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, dames en heren, ik sluit mij bij deze interpellatie aan vanuit een andere hoek, namelijk die van de kustproblematiek. Behalve voor de dijken is de Minister ook bevoegd voor de stranden. Hij oefent deze bevoegdheid uit via een uitstekend werkende Dienst van de Kust, waarmee hij sedert zijn ambtsaanvaarding een hele weg heeft afgelegd. Deze dienst heeft onder andere het tamelijk vooruitstrevend project uitgewerkt voor ophoging van de laagst gelegen stranden van onze kust, namelijk te Koksijde, Blankenberge en vooral De Haan, In De Haan is men zelfs zo vooruitstrevend dat men een kunstmatige zandbank in zee wil aanleggen, waardoor het spel van de stromingen gewijzigd wordt en zo automatisch een zandaanwas op het strand ontstaat. Dit probleem rijst niet zozeer vandaag. Nu hebben wij te kampen met het probleem van de stormen die een enorm zandverlies hebben teweeggebracht op enkele

Loones

stranden, die overigens ook nationaal nieuws zijn geworden. Vooral in De Haan is de toestand katastrofaal. Men spreekt van een verlies van 250.000 kubieke meter. Het strand ligt nu 3,5 meter lager, de oude dijkfundering is opnieuw zichtbaar en men ziet ook de oude turfslagen. Zo erg is het daar gesteld. Met de toeristische periode van de paasvakantie in het vooruitzicht vreest men vanzelfsprekend voor de katastrofale gevolgen, wanneer de eerste vloed van nieuwsgierige toeristen voorbij is. Mijnheer de Minister, ik moet u waarschijnlijk niet overtuigen van het belang van onze stranden, niet alleen plaatselijk, maar ook voor de hele Vlaamse Gemeenschap. Dit belang ligt op het toeristisch vlak, maar ook op het vlak van volksgezondheid en cultuur. De Minister van Cultuur is niet aanwezig, maar onze toeristische sector wordt traditioneel een beetje verdoezeld in de culturele hoek en economisch wordt hij zwaar onderschat. Nu is het moment aangebroken om aan deze sector een expansiesteun te geven gericht op het herwinnen van onze stranden. Wij kijken er met veel belangstelling naar uit. U hebt ongetwijfeld de emotionele oproep van de Burgemeester van De Haan gelezen, die dreigt met een oorlog. Zover zal het waarschijnlijk niet komen, maar wij hopen dat het niet nodig zal zijn, zoals hij zegt, om met kruiwagens het zand opnieuw te moeten aanvoeren. **(Applaus)**

De Voorzitter : De heer Chevalier heeft het woord.

De heer P. Chevalier (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, ik had niet de bedoeling in dit debat tussen te komen. Het betoog van de heer Loones lijkt mij dermate belangrijk, dat ik een aanvulling nodig acht. Ik wens dan ook een aanbeveling aan de Minister van Openbare Werken en Verkeer mee te geven.

De heer Loones heeft terecht de situatie aan de kust onderstreept, als ook het belang van het strand. Mijns inziens heeft hij echter te weinig aandacht aan het duinenlandschap geschonken.

Mijnheer de Minister, ik wil er u al-

leen maar op wijzen dat reeds tientallen jaren de Nationale Geologische Dienst van België op het gevaar heeft gewezen van de huidige gang van zaken. Men zal dan ook een keuze moeten maken tussen enerzijds de economische exploitatie van de kust — waar de heer Loones naar verwezen heeft — ten einde te vermijden dat wij, zoals op het ogenblik in de Verenigde Staten het geval is, tot een „New-Jersey-aliseren” zouden komen, door voortdurend grotere appartementsgebouwen in te planten aan de kust. Op die manier doet men het strand en de duinen steeds verder terugtrekken.

Mijnheer de Minister, u beschikt voorzeker over de uitstekende rapporten van de Nationale Geologische Dienst. Mevrouw Baeteman heeft over deze problematiek zeer belangrijke studies gemaakt. Ik verzoek u, aan de hand van deze studies, de nodige beleidsmaatregelen aan de Executieve voor te leggen, met name aan uw collega van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting.

De Voorzitter : De heer Minister van Openbare Werken en Verkeer heeft het woord.

Minister J. Sauwens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, collega's, ik dank de interpellanten, Mevrouw De Meyer, de heer Cooreman, Mevrouw Maes, de heer Loones en de heer Chevalier voor hun dringende vragen. Dit geeft mij de gelegenheid om een globaal antwoord te geven.

Ik meen dat, na de bespreking van deze ochtend in de Commissie Infrastructuur van de Vlaamse Raad, het mogelijk moet zijn de gestelde technische vragen in verband met een aantal concrete gemeentelijke dossiers en toestanden, zowel aan de kust als langs de Zeeschelde, te beantwoorden en samen met deskundigen en vanuit de ervaring van een aantal leden in de Commissie voor de Infrastructuur tot een globale oplossing te komen.

De heer J. De Seranno : Indien het bureau van de Vlaamse Raad het zou willen toestaan, stel ik voor dat wij ter plaatse zouden gaan. De afstanden zijn immers niet groot en heel

wat leden zullen voor dit bezoek geïnteresseerd zijn.

Minister J. Sauwens : Ik ben bereid ter plaatse een bezoek te organiseren. Wij zullen proberen bij laagtij te gaan, zodat we geen risico lopen.

Alle gekheid op een stokje ; laten wij terugkomen tot het Sigma-plan.

Door de nationale overheid werd op 18 februari 1977 beslist om een globaal plan voor het beveiligen van het Zeescheldebekken tegen stormvloed op de Noordzee uit te werken. Dit globale plan voorzagt twee luiken.

Ten eerste, het verhogen en versterken van de dijken tot cota + 8,00 à + 8,50 TAW, tweede algemene waterpassing, het gemiddelde laag waterpeil te Oostende, dat als basis geldt voor deze quoteringen.

Dit, samen met het aanleggen van gecontroleerde overstromingsbekkens en het compartimenteren van de laaggelegen streken.

Ten tweede, het bouwen van een stormvloedkering t e Antwerpen-Oosterweel.

Dit globale plan moet het Zeescheldebekken beschermen tegen een waterhoogte van + 9,05 TAW hetgeen als een definitieve bescherming tegen overstromingen moet beschouwd worden. De veiligheid die hiermee tot stand komt is dezelfde als deze die in de ons omringende landen en in de eerste plaats Nederland, gerealiseerd werd.

Op het ogenblik is dit globale objectief hoegenaamd nog niet gerealiseerd. De huidige stand van zaken is de volgende.

De dijken zijn voor circa drie kwart verhoogd en versterkt. Dit belet niet dat nog een aantal dijkvakken moet worden aangepakt. Het betreft over het algemeen de moeilijker te saneren delen waar bij de aanvang van de uitvoering van het Sigma-plan de urgentie het kleinst was, doch die thans, nu het dijkenplan in de eindfase van realisatie is, de zwakste schakels vormen.

Gebleken is dat het talmen met een beslissing over het al of niet aanleg-

Sauwens

gen van een potpolder te Kruike, deze gemeente als zwakste schakel heeft achtergelaten. De beslissing die verleden jaar genomen werd om de dijken prioritair overal op Sigma-hoogte te brengen, was dan ook verantwoord. De beslissing om voorlopig geen potpolder aan te leggen te Kruike, past in dit prioriteitenplan. Het krediet van 500 miljoen dat nodig zou zijn voor de aanleg van de potpolder kan nu nuttiger worden aangewend voor een versnelde afwerking van de dijken op Sigma-hoogte. Daarenboven zijn er belangrijke ecologische bezwaren omdat de bedenkelijke kwaliteit van het Scheldewater en het feit dat potpolders gemiddeld twee maal per jaar overstroomd, maken dat het gebied niet meer voor de landbouw zou geschikt zijn en op termijn volledig zou worden vervuild.

In elk geval is het zo dat er nergens overstromingen zouden geweest zijn indien men vroeger reeds was overgegaan tot het verhogen van alle dijken op Sigma-hoogte, een beslissing die ik verleden jaar — na jarenlang getalm van de nationale overheid over het al of niet bouwen van een potpolder — heb genomen.

Voor de verdere realisatie van het Sigma-plan wens ik in de eerste plaats prioriteit te geven aan het verhogen van de dijken in die zin dat een op alle plaatsen continue waterkering gerealiseerd zal worden.

Op grond van recente gebeurtenissen kan immers worden vastgesteld dat de reeds uitgevoerde werken zonder enige twijfel hun nut ten volle hebben bewezen en dat zonder deze, de schade en het leed voor onze bevolking nog veel groter zou zijn geweest. Dit mag niet beletten dat thans met kracht het dijkenprogramma wordt voortgezet.

Voor het Zeescheldegebied is minstens 329 miljoen nodig voor de herstelling van de schade aan het dijkenbestand, het herstel van de beveiliging op het peil van vóór de stormen en het betalen van de noodmaatregelen en voorlopige bijkomende beschermingen.

Voor werken langs de Schelde is een bedrag nodig van 244 miljoen, voor werken langs de Durme 43 miljoen, langs Rupel, Zenne en Dijle 30 miljoen en langs de Nete 12 miljoen.

Ook de kustverdediging die als beveiliging relatief goed heeft stand gehouden, heeft zwaar te lijden gehad van het aanhoudend noodweer. Op enkele plaatsen is daarenboven aan het licht gekomen dat dringend maatregelen vereist zijn om een voldoende graad van veiligheid te bekomen. Dit is onder meer het geval tussen Oostende en Blankenberge. De veiligheid is zwaar aangetast enerzijds door de urbanisatiepolitiek — wat verschillende sprekers terecht hebben onderstreept — en anderzijds door de zware weersomstandigheden. Door de stormen is de bescherming ter hoogte van Bredene en De Haan teruggevallen tot slechts één duinenrij die dan nog zwaar beschadigd is.

Op zeer korte termijn is voor het herstellen van de schade aan de kust een bedrag van 550 miljoen nodig, waarvan 250 miljoen voor de strandophogingen en de toeristische infrastructuur en 300 miljoen voor de kustbeveiliging zoals duinvoetbescherming, aanleg van bijkomende strandhoofden en dijkglooiingen. Ik wil hier toch wijzen op de medeverantwoordelijkheid van sommige gemeentebesturen. Zij hebben zich gedurende jaren verzet tegen de aanleg van strandhoofden om de meest diverse redenen : om esthetische redenen, omwille van het feit dat de strandwagens vlot moesten kunnen rijden enzovoort. Men heeft zich verzet tegen de bouw van zand- en stormwerende infrastructuur. Ik meen dan ook dat men niet altijd de schuld op anderen moet schuiven.

Binnen enkele dagen of weken zullen wij voor 880 miljoen investeringen moeten doen. Het gaat om extra uitgaven. Inderdaad, voor de stormschade aan de kust wordt jaarlijks rekening gehouden met een bedrag van 30 miljoen. Nu zal het tienvoudige moeten worden uitgegeven om de meest essentiële werken te kunnen uitvoeren. Dit betekent dat ik aan de Executieve bijkredieten zal vragen

ten einde onmiddellijk het noodplan operationeel te kunnen maken.

Ten einde de meest kritische zones van het nog af te werken Sigma-plan uit te voeren is ongeveer 1,5 miljard nodig, naast de 450 miljoen voorzien op de begroting 1990. Voor de meest dringende kustverdedigingswerken is bijkomend, bij de 320 miljoen op de begroting, nog 500 miljoen nodig.

Om deze werken in twee jaar te kunnen aanbesteden, is voor 1990 en 1991 dus 2 miljard nodig.

Voor 1990 zal ik derhalve aan de Vlaamse Executieve een bijkrediet vragen van 880 miljoen plus de helft van 2 miljard zijnde 1,9 miljard.

De volledige beveiliging van het Zeescheldebekken, vergelijkbaar met de veiligheid geboden door het Nederlandse Delta-plan, kan enkel gewaarborgd worden door het bouwen van een stormvloedkering op de Schelde te Antwerpen. De raming van dit project op basis van de begin van de jaren tachtig opgemaakte studie belooft circa 36 miljard frank. Ik moet niet verhelelen dat deze uitgave heden de mogelijkheden van het Vlaamse Gewest, zoals zij via de bijzondere wet van 12 januari 1989 door de nationale overheid werden overgedragen, beduidend overtreffen. Daarenboven is de oplossing zoals zij thans is uitgewerkt met heftorens, landschappelijk niet aanvaardbaar. Rekening houdend met de evolutie van de techniek van bijna tien jaar is het noodzakelijk dat, uitgaande van het reeds geleverde basiswerk, een nieuwe studie wordt gemaakt die erop moet gericht zijn, op grond van de huidige technische kennis en mogelijkheden, een aangepast ontwerp uit te werken dat stedenbouwkundig, maatschappelijk en ecologisch wel aanvaardbaar is. Daarbij moet eveneens ten gronde worden onderzocht op welke wijze de bouwkost van het kunstwerk kan worden verminderd.

Het is duidelijk dat, gelet op de stand van het dossier, een realisatie op korte termijn van een stormvloedkering te Antwerpen niet haalbaar is.

Ter afronding kan worden gesteld dat een verbetering van de beveiliging tegen overstromingen op korte termijn

Sauwens

alleen kan gebeuren door het verstrekken en verhogen van de waterkeringen langs de Schelde.

Op langere termijn moet het bouwen van de stormvloedkering overwogen worden. Dit vergt echter nog een belangrijke bij komende studie, onder meer wat de impact op het milieu en de invloed op het getij en de aanslibbing betreft. Daarenboven moeten alle mogelijke alternatieven worden onderzocht.

Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, tot besluit van deze eerste toelichting — want ik ben ervan overtuigd dat wij dit debat op concrete dossiers moeten voortzetten — meen ik dat de noordwesterwind met een ongemene kracht grotere watermassa's stroomopwaarts heeft gestuwd dan normaal het geval is. Ik wil ook wijzen op de uitzonderlijke omstandigheden die wij hebben meegeemaakt. **(Onderbreking van de heer Cooreman)**

Daar kom ik straks op terug.

Wij stellen vast dat, onder meer als gevolg van de dijkverstevingen die langs de hele loop van de Schelde zijn gebeurd, in Vlissingen het peil van 1953 niet werd benaderd — het bleef 80 centimeter lager — terwijl het in Rupelmonde met 20 centimeter werd overschreden. Het is duidelijk dat wij extreem zware omstandigheden hebben meegemaakt en dat het Sigma-plan en de dijkversteavingsprogramma's die reeds zijn uitgevoerd, inderdaad een relatief grote bescherming hebben geboden. Gezien deze uitzonderlijke omstandigheden zijn de gevolgen voor onze bevolking — met volle respect voor het leed dat in een aantal Scheldegemeenten werd geleden en nog wordt geleden — relatief beperkt gebleven. Ik begrijp dat een aantal Volksvertegenwoordigers van het getroffen gebied met enige tremelo dit dossier aankaarten en op spoed aandringen, maar ik meen dat wij de toestand ook moeten durven dedramatiseren. Na 1953 en 1976 hebben wij nieuwe inzichten kunnen verwerven en nu kunnen onze diensten het technische luik op punt stel-

len. Wij weten waar de prioriteiten liggen. Het ophogen van de dijken of zelfs het realiseren van de potpolder in Kruike-Bazel, zou in dit geval geen waarborg hebben betekend voor de wijk Het Schelleke in Rupelmonde. Het is duidelijk dat Rupelmonde het zwakke punt is en dat het tweede zwakke punt te Doel ligt, waar wij dringend de nodige maatregelen moeten nemen. Wij hebben dit geleerd uit de ervaringen van deze storm. Dit inzicht moet ons tot versnelde uitvoering kunnen leiden.

Ik vraag bijkomende kredieten en zal binnen mijn eigen begroting reeds een verschuiving uitvoeren om de dringendste nood te lenigen.

Samen met de interpellanten ben ik van mening dat wij als Vlaamse Gemeenschap een taak hebben. Men kan dit niet afdoen als een probleem voor enkele tientallen gezinnen of enkele honderden bewoners achter de dijk, zoals wordt gezegd. Ik meen dat de oeverversteving, de dijkversterkingen, de kustwering, van primaire orde zijn. Deze absoluut prioritaire taak moeten wij budgettair en administratief regelen, teneinde aan de bevolking de nodige zekerheid te geven. Ik wens mij daarvoor, samen met de leden van de Executieve, ten volle in te zetten.

Ik maak van deze gelegenheid gebruik om hulde te brengen aan de verschillende diensten die permanent in de weer zijn geweest. De diensten van het loodswezen hebben 24 uur op 24 informatie verstrekt ; ook de Diensten van de Zeeschelde, het Bestuur van de Antwerpse Zeediensten en het Bestuur van de Kust hebben schitterend werk gepresteerd en prachtig samengewerkt. Dit mag ook eens gezegd worden, want men tracht de nieuwe structuren in dit land vaak te ridiculiseren. Er werd ook schitterend werk geleverd door de civiele bescherming, de verantwoordelijken van Binnenlandse Zaken en de Gemeenschapsverantwoordelijken met hun diensten van openbare werken. De genietroepen hebben in drie uur tijd, door het verhogen met zandzakjes van de kaaimuur te Rupelmonde, ervoor gezorgd dat de gevolgen bij het volgende springtij tot een mini-

mum werd beperkt. Ook alle gemeentelijke diensten in het hele Scheldegebied, langs de bijrivieren en langs de kust, hebben bijzondere inspanningen gedaan. Samen hebben zij het bewijs geleverd dat de Vlamingen zich uiteindelijk van ingewikkelde reglementeringen niet zo veel aantrekken en samenwerken als het echt nodig is.

Ten slotte wens ik het engagement aan te gaan om tegen het volgende springtij, bij de aprilse stormen die wij verwachten en de uitdagingen van het najaar, ervoor te zorgen dat de bedreigde bevolking alle waarborgen krijgt die menselijkerwijze mogelijk zijn, zodat verder onheil kan worden vermeden. **(Algemeen applaus)**

Moties van aanbeveling

De Voorzitter : Door de heren Verhaegen, Willockx en Van Grembergen werd tot besluit van deze interpellatie een motie van aanbeveling ingediend.

Er werd eveneens een motie van aanbeveling ingediend door de heer Laverge.

Deze moties zullen worden gedrukt en rondgedeeld.

De Raad zal zich daarover tijdens een volgende openbare vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

ONTWERP VAN DECREET houdende instelling van een tweejaarlijkse prijs van de Vlaamse Gemeenschap voor een werk over een wetenschappelijk onderwerp — 288 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Voorstel tot aanvulling van de agenda

De Voorzitter : De heer Laridon heeft het woord.

De heer A. Laridon (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, de Commissie voor Onderwijs en Vorming heeft unaniem beslist op basis van een mondeling verslag de goedkeuring te vragen van het decreet houdende instelling van een tweejaarlijkse prijs voor een werk over een wetenschappelijk onderwerp.

Dit werd unaniem door de Commissie gevraagd vermits het hier slechts gaat om een paar kleine aanpassingen van het bestaande decreet, met name mijn decreet van 1978, betreffende het zelfde onderwerp.

De Voorzitter : Dames en heren, door de Commissie voor Onderwijs en Vorming wordt voorgesteld onze agenda aan te vullen met het in Commissie afgehandeld ontwerp van decreet houdende instelling van een tweejaarlijkse prijs van de Vlaamse Gemeenschap voor een werk over een wetenschappelijk onderwerp.

Ik wijs erop dat deze werkwijze eigenlijk tegen de normale gang van zaken indruist. Reglementair moet een stuk immers drie dagen voor de vergadering worden rondgedeeld om in behandeling te kunnen worden genomen. In dit geval werd de tekst pas gisteren door het betrokken Kabinet persklaar vrijgegeven.

Indien de Raad ermee akkoord gaat het ontwerp van decreet vandaag aan de agenda toe te voegen, verwacht ik dat de Raad er zich meteen toe verbindt dat zulks in de toekomst niet als precedent kan worden aangevoerd.

Is dat aldus overeengekomen ?

De heer Denys heeft het woord.

De heer A. Denys : Mijnheer de Voorzitter, ik vind dit onverantwoord voor zulk een klein ontwerp van decreet. Ten eerste is men er niet in geslaagd het document tijdig in de Commissie in te dienen. Ten tweede meen ik dat het zeer gevaarlijk is hiervoor een precedent te creëren. U weet trouwens dat er verschillende stemmen zijn opgegaan om een reflectieperiode in te bouwen. Welnu, hier wordt een ontwerp van decreet te laat ingediend, het is deze morgen in de Commissie behandeld en men

wil het nu in openbare vergadering laten goedkeuren. Dit is te gevaarlijk. Wij moeten de tijd nemen en voor dit kleine ontwerp van decreet niet tegen het Reglement zondigen. **(Applaus bij de PVV)**

De Voorzitter : Dames en heren, ik stel vast dat er in de Raad geen eenparigheid bestaat in verband met het voorstel tot aanvulling van de agenda. Ik stel dus voor dat wij hierover bij zitten en opstaan zullen stemmen.

De heer Denys heeft het woord.

De heer A. Denys : Mijnheer de Voorzitter, ik dacht dat wij slechts konden afwijken van het Reglement indien daarover unanimititeit bestaat. Wanneer één fractie zich verzet tegen de afwijking van het Reglement, dan bent u als Voorzitter verplicht het Reglement consequent toe te passen.

De Voorzitter : Dames en heren, het is inderdaad juist dat ik slechts bij eenparigheid van het Reglement kan afwijken. Ik kan dus dit ontwerp van decreet niet aan de agenda toevoegen.

ONTWERP VAN DECREET houdende eindregeling van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap en van Instellingen van Openbaar Nut voor het begrotingsjaar 1982 – 12 - A (1989-1990) – Nrs. 1 en 2 – 16 - A (1989-1990) – Nr. 1 (Rapport van het Rekenhof)

Hoofdelijke stemming

De Voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houdende eindregeling van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap en van Instellingen van Openbaar Nut voor het begrotingsjaar 1982.

De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer F. Vermeiren : Mijnheer de Voorzitter, onze fractie zal dit ontwerp van decreet goedkeuren maar wij wensen toch de aandacht te vestigen op het feit dat wij absoluut niet

gelukkig zijn met de verklaring van de Voorzitter van de Executieve in verband met het beheer van het patrimonium. Wij wensen dat duidelijk te onderstrepen. Wat de regeling zelf betreft, daarover zijn wij het eens, vandaar onze ja-stem.

De Voorzitter : Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? **(Ja)**

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier de uitslag van de stemming voor de aangelegenheden bedoeld in Grondwetsartikel 59bis :

131 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
122 leden hebben ja geantwoord ;
9 leden hebben neen geantwoord ;
0 leden hebben zich onthouden.

JA hebben geantwoord :

Aerts F.
Ansoms J.
Baldewijns E.
Bartholomeeussen M.
Beckers A.
Beerden G.
Beysen E.
Bockstal E.
Bosmans F.
Bosmans Jos
Bosmans Jozef
Brepoels F. (mevr.)
Breyne P.
Bril L.
Candries H.
Capoen M.
Cardoen G.
Caudron J.
Cauwenberghs F.
Chevalier P.
Coens D.
Content W.
Cooreman E.
Coveliers H.
Daems R.
De Batselier N.
De Beul A.
De Bremaeker J.
Decoster M.
De Croo H.
De Groot E.
De Loor H.
De Meyer M. (mevr.)
Deneir A.
Denys A.
Deprez P.

Voorzitter

De Roo J.
De Seranno J.
Desutter M.
Dewael P.
De Wulf R.
Dhoore L.
Didden M.
Dielens F.
Dufaux J.
Dumez P.
Dupré J.
Duroi-Vanhelmont A.
Egelmeers I.
Gabriels J.
Garcia R.
Geens G.
Gesquière M.
Hermans P.
Kelchtermans L.
Kelchtermans T.
Laridon A.
Lauwers H.
Laverge J.
Lefeber O. (mevr.)
Lenssens J.
Leysen A. (mevr.)
Lisabeth C.
Loones J.
Luyten W.
Maes N. (mevr.)
Marchand C.
Merckx-Van Goey T.
Moens G.
Nelis-Van Liedekerke L.
Olivier M.
Op 't Eynde A.
Panneels-Van Baelen M.
Peeters L.
Peeters W.
Pillaert J. -P.
Pinoie E.
Sarens F.
Sauwens J.
Schellens A.
Seeuws W.
Sleeckx J.
Sprockeels G.
Taelman W.
Timmermans J.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Uyttendaele R.
Valkeniers J.
Van Aperen A.
Vandebosch E.
Van den Bossche L.
Van den Brande L.
Van den Broeck O.
Van der Maelen D.
Vandersmissen E.

Van Eetvelt J.
Van Grembergen P.
Van Hecke J.
Van Hooland R.
Vanhorenbeek L.
Van houtte M.
Vankeirsbilck E.
Van Looy J.
Van Mechelen D.
Van Nevel A.
Vannieuwenhuyze R.
Van Parys T.
Van Peel M.
Van Rompaey H.
Van Rompaey R.
Van Rompuy E.
Van Steenkiste R.
Vanvelthoven L.
Van Wambeke H.
Verberckmoes F.
Verhaegen G.
Verheyden J.
Vermeiren F.
Waltniel L.
Weckx H.
Weyts J.
Willockx F.

NEEN hebben geantwoord :

Annemans G.
Cuyvers J.
De Vlieghe W.
Dewinter F.
Dierickx L.
Geysels J.
Janzegers G.
Van **Durme W.**
Verreycken W.

Ziehier de uitslag van de stemming
voor de aangelegenheden bedoeld in
Grondwetsartikel 107quater :

129 leden hebben aan de stemming
deelgenomen ;

120 leden hebben ja geantwoord ;
9 leden hebben neen geantwoord ;

JA hebben geantwoord :

Aerts F.
Ansoms J.
Baldewijns E.
Bartholomeussen M.
Beckers A.
Beerden G.
Beysen E.
Bockstal E.
Bosmans F.
Bosmans Jos
Bosmans Jozef
Brepoels F. (mevr.)

Breyne P.
Bril L.
Candries H.
Capoen M.
Cardoen G.
Caudron J.
Cauwenberghs F.
Chevalier P.
Coens D.
Content W.
Cooreman E.
Coveliers H.
Daems R.
De Batselier N.
De Beul A.
De Bremaeker J.
Decoster M.
De Croo H.
De Groot E.
De Loor H.
De Meyer M. (mevr.)
Deneir A.
Denys A.
Deprez P.
De Roo J.
De Seranno J.
Desutter M.
Dewael P.
De Wulf R.
Dhoore L.
Didden M.
Dielens F.
Dufaux J.
Dumez P.
Dupré J.
Duroi-Vanhelmont A.
Egelmeers I.
Gabriels J.
Geens G.
Gesquière M.
Hermans P.
Kelchtermans L.
Kelchtermans T.
Laridon A.
Lauwers H.
Laverge J.
Lefeber O. (mevr.)
Lenssens J.
Leysen A. (mevr.)
Lisabeth C.
Loones J.
Luyten W.
Maes N. (mevr.)
Marchand C.
Merckx-Van Goey T.
Moens G.
Nelis-Van Liedekerke L.
Olivier M.
Op 't Eynde A.
Panneels-Van Baelen M.
Peeters L.

Voorzitter

Peeters W.
Pillaert J.-P.
Pinoie E.
Sarens F.
Sauwens J.
Schellens A.
Seeuws W.
Sleeckx J.
Sprockeels G.
Taelman W.
Timmermans J.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Uyttendaele R.
Valkeniers J.
Van Aperen A.
Vandebosch E.
Van den Bossche L.
Van den Brande L.
Van den Broeck O.
Van der Maelen D.
Vandersmissen E.
Van Eetvelt J.
Van Grembergen P.
Van Hecke J.
Van Hooland R.
Vanhorenbeek L.
Van houtte M.
Vankeirsbilck E.
Van Looy J.
Van Mechelen D.
Van Nevel A.
Vannieuwenhuyze R.
Van Parys T.
Van Peel M.
Van Rompaey H.
Van Rompaey R.
Van Rompuy E.
Van Steenkiste R.
Vanvelthoven L.
Van Wambeke H.
Verberckmoes F.
Verhaegen G.
Verheyden J.
Vermeiren F.
Waltniel L.
Weyts J.
Willockx F.

NEEN hebben geantwoord :

Annemans G.
Cuyvers J.
De Vlieghe W.
Dewinter F.
Dierickx L.
Geysels J.
Janzegers G.
Van Durme W.
Verreycken W.

Dientengevolge neemt de Raad het

ontwerp van decreet aan ; het zal aan de Vlaamse Executieve ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET houdende goedkeuring van het Europees Sociaal Handvest en de Bijlage, opgemaakt te Turijn op 18 oktober 1961 – 269 (1989-1990) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De Voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houdende goedkeuring van het Europees Sociaal Handvest en de Bijlage, opgemaakt te Turijn op 18 oktober 1961.

De heer Annemans heeft het woord.

De heer G. Annemans : Mijnheer de Voorzitter, door de gelijktijdige vergaderingen van de Commissies en van de Vlaamse Raad hebben wij niet de gelegenheid gehad onze neenstem te verantwoorden. Wij zullen dat te gepasten tijde doen.

De Voorzitter : Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (**Ja**)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

129 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
126 leden hebben ja geantwoord ;
2 leden hebben neen geantwoord ;
1 lid heeft zich onthouden.

JA hebben geantwoord :

Aerts F.
Ansoms J.
Baldewijns E.
Bartholomeeussen M.
Beckers A.
Beerden G.
Beysen E.
Bockstal E.
Bosmans F.
Bosmans Jos
Bosmans Jozef
Brepoels F. (mevr.)
Bryne P.

Bril L.
Candries H.
Capoen M.
Cardoen G.
Caudron J.
Cauwenberghs F.
Chevalier P.
Coens D.
Content W.
Cooreman E.
Coveliers H.
Cuyvers J.
Daems R.
De Batselier N.
De Beul A.
De Bremaeker J.
Decoster M.
De Croo H.
De Groot E.
De Loor H.
De Meyer M. (mevr.)
Deneir A.
Denys A.
Deprez P.
De Roo J.
De Seranno J.
Desutter M.
De Vlieghe W.
Dewael P.
De Wulf R.
Dhoore L.
Dielens F.
Dierickx L.
Dufaux J.
Dumez P.
Dupré J.
Duroi-Vanhelmont A.
Egelmeers I.
Gabriels J.
Garcia R.
Geens G.
Gesquière M.
Geysels J.
Hermans P.
Janzegers G.
Kelchtermans L.
Kelchtermans T.
Laridon A.
Lauwers H.
Laverge J.
Lefeber O. (mevr.)
Lennsens J.
Leysen A. (mevr.)
Lisabeth C.
Loones J.
Luyten W.
Maes N. (mevr.)
Marchand C.
Merckx-Van Goey T.
Moens G.
Nelis-Van Liedekerke L.

Voorzitter

Olivier M.
Panneels-Van Baelen M.
Peeters L.
Peeters W.
Pillaert J. -P.
Pinoie E.
Sarens F.
Sauwens J.
Schellens A.
Seeuws W.
Sleeckx J.
Sprockeels G.
Taelman W.
Timmermans J.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Uyttendaele R.
Valkeniers J.
Van Aperen A.
Vandebosch E.
Van den Bossche L.
Van den Brande L.
Van den Broeck O.
Van der Maelen D.
Vandersmissen E.
Van Durme W.
Van Eetvelt J.
Van Grembergen P.
Van Hecke J.
Van Hooland R.
Vanhorenbeek L.
Van houtte M.
Vankeirsbilck E.
Van Looy J.
Van Mechelen D.
Van Nevel A.
Vannieuwenhuyze R.
Van Parys T.
Van Peel M.
Van Rompaey H.
Van Rompaey R.
Van Rompuy E.
Van Steenkiste R.
Vanvelthoven L.
Van Wambeke H.
Verberckmoes F.
Verhaegen G.
Verheyden J.
Vermeiren F.
Waltniel L.
Weckx H.
Weyts J.
Willockx F.

NEEN hebben geantwoord :

Dewinter F.
Verreycken W.

Zich ONTHOUDEN heeft :

Annemans G.

Dientengevolge neemt de Raad het ontwerp van decreet aan ; het zal aan de Vlaamse Executieve ter bekrachtiging worden overgezonden.

VOORSTEL VAN DECREET van de heer J. Ansoms c.s. houdende oprichting van een Vlaamse Stichting voor Verkeerskunde — 87 (BZ 1988) — Nrs. 1 tot 6

Hoofdelijke stemming

De Voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet van de heer Ansoms c.s. houdende oprichting van een Vlaamse Stichting voor Verkeerskunde.

De heer Van Dienderen heeft het woord voor een stemverklaring.

De heer H. Van Dienderen (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, collega's, de AGALEV-fractie is het niet eens met dit voorstel van decreet en dit om verschillende redenen.

Ten eerste heeft de Vlaamse Executieve andermaal de rol van schoonmoeder opgeëist in de Vlaamse Stichting voor Verkeerskunde. Zij heeft namelijk het voorstel van collega Ansoms en consoorten zwaar geamendeerd en een veel grotere bevoegdheid voor zichzelf doen inschrijven. Zo zal de Vlaamse Executieve het aantal vertegenwoordigers van het onderwijs en het aantal onafhankelijke deskundigen die in de algemene vergadering van de Stichting zitting zullen hebben, bepalen. Zij zal bovendien de voorzitter en de ondervoorzitter benoemen. De Groenen zijn het eens met enkele amendementen van collega Beysen die ertoe strekken de rol van de Executieve te verzwakken en de autonomie van de Stichting te vergroten.

Ten tweede wordt de milieubeweging niet betrokken bij de Stichting. Nochtans hebben allerlei wetenschappelijke studies van de Nederlandse Regering, van de EG-Commissie en van Minister Kelchtermans zelf de jong-

ste tijd overduidelijk de schadelijke invloed van het verkeer en het vervoer op het milieu aangetoond.

Ten derde laten de teksten veronderstellen dat een al te grote nadruk zal worden gelegd op de verkeersopvoeding. Dit betekent dat de zwakke weggebruikers zich aan het verkeer zullen moeten aanpassen, terwijl, volgens de Groenen, verkeer en infrastructuur aan de zwakke weggebruikers moeten worden aangepast.

Ten vierde is er sprake van wetenschappelijk onderzoek door de Stichting. Wij vrezen er echter voor dat dergelijk onderzoek niet zal uitgaan van een holistische, globale benadering en dat niet zal worden onderzocht hoe de verkeersstromen drastisch kunnen worden beperkt door de ontwikkeling van een gedecentraliseerde kringloopeconomie. Om die vier redenen kunnen we niet akkoord gaan met dit voorstel.

Toch zullen we niet tegen het voorstel stemmen.

De Groenen geven toe dat de Stichting positieve realisaties zal kunnen voorstellen. Dat heeft zij als v.z.w. in het verleden reeds bewezen. Zo werd onlangs een belangwekkende studie gepubliceerd over de mobiliteit en de vergrijzing waaruit de noodlottige gevolgen van ons beleid, dat voorrang geeft aan de automobilititeit, voor de bejaarden is gebleken. Overigens, de recente maatregelen van de Vlaamse Executieve en van Minister Sauwens in het bijzonder lijken weinig geïnspireerd door deze voortreffelijke studie, want de bejaarden van 182 Vlaamse dorpen, die niet over een wagen beschikken, zullen 's zondags hun kinderen niet meer kunnen bezoeken omdat de streekbussen deze 182 dorpen niet meer zullen aandoen.

Wij verwachten nog meer positieve studies van de Stichting. Daarom zullen wij ons onthouden.

De Voorzitter : De heer Beysen heeft het woord voor een stemverklaring.

De heer E. Beysen (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Voorzitter van de Executieve, collega's, de PVV-fractie zal zich bij de

Beysen

stemming over dit voorstel van decreet eveneens onthouden, niet omdat wij inhoudelijk veel bezwaren hebben tegen dit initiatief, wel omdat zoals collega Van Dienderen al zei, de Executieve veel te betuttelend optreedt bij dit wetgevend initiatief.

Na de beslissing tot uitstel, veertien dagen geleden, had ik gehoopt dat uiteindelijk de wijsheid in de Commissie zou zegevieren en dat over mijn amendementen een ernstig gesprek zou kunnen worden gevoerd en sommige amendementen zelfs zouden kunnen worden aangenomen.

Minister D. Coens : Waarom bent u dan afwezig gebleven bij de bespreking.

De heer E. Beysen : Mijnheer de Minister, als u altijd vindt het bij het rechte eind te hebben, als u onze voorstellen tot verbetering zomaar van de tafel veegt, dan vinden wij het niet nodig om nog een derde keer te verschijnen om een discussie aan te gaan, want we weten dan toch dat we tegen een muur praten.

Ik herhaal het nogmaals. Inhoudelijk hebben wij met dit voorstel weinig problemen. Een stichting verkeerskunde moet kunnen functioneren in deze tijd, maar gelet op het eenkamerstelsel, hebben wij er alle belang bij de teksten van onze decreten zeer nauwgezet op te stellen. Een reflexieperiode is er immers niet. Bij een voorstel van decreet speelt overigens de kwestie meerderheid-minderheid niet, zodat wij de tijd kunnen nemen voor het bereiken van een consensus. Veertien dagen geleden heb ik hier verklaard dat ik tot een consensus bereid was op voorwaarde dat de wil hiertoe aanwezig was. Ik heb die helaas niet kunnen vaststellen. Dat is de reden waarom onze fractie zich zal onthouden.

De Voorzitter : Mevrouw Maes heeft het woord.

Mevrouw N. Maes : Mijnheer Beysen, wij hebben uw vraag om een gesprek te voeren in de Commissie veertien dagen geleden ondersteund. Hoe kunt u dan vandaag spreken van een dovemansgesprek. Ik denk dat u

bij de laatste besprekingen van dit voorstel aanwezig had moeten zijn om uw amendementen te verdedigen. (**Applaus bij de VU en de CVP**)

De Voorzitter : De heer Beysen heeft het woord.

De heer E. Beysen : Mijnheer de Voorzitter, men verplicht mij te reageren. Ik kan hier de getuigenis inroepen zowel van de Minister als van de Voorzitter van de Commissie.

Ik heb me daarjuist gericht tot de Minister en tot de Executieve, mevrouw Maes, en niet specifiek tot de fracties.

Ik zal het nu in het openbaar zeggen : ik was gisteren in de onmogelijkheid om mijn amendementen te verdedigen daar ik op dat ogenblik door de Koning in audiëntie werd ontvangen.

De Voorzitter : Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (**Ja**)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

127 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
100 leden hebben ja geantwoord ;
27 leden hebben zich onthouden.

JA hebben geantwoord :

Aerts F.
Ansoms J.
Baldewijns E.
Bartholomeeussen M.
Beckers A.
Beerden G.
Bockstal E.
Bosmans F.
Bosmans Jos
Brepoels F. (mevr.)
Breyne P.
Candries H.
Capoen M.
Cardoen G.
Caudron J.
Cauwenberghs F.
Chevalier P.
Coens D.
Content W.
Cooreman E.
Coveliers H.
De Batselier N.
De Beul A.

De Bremaeker J.
De Meyer M. (mevr.)
Deneir A.
Deprez P.
De Roo J.
De Seranno J.
Desutter M.
De Wulf R.
Dhoore L.
Didden M.
Dielens F.
Dufaux J.
Dumez P.
Dupré J.
Duroi-Vanhelmont A.
Egelmeers I.
Gabriels J.
Garcia R.
Geens G.
Gesquière M.
Hermans P.
Kelchtermans L.
Kelchtermans T.
Laridon A.
Lauwers H.
Lenses J.
Leysen A. (mevr.)
Lisabeth C.
Loones J.
Luyten W.
Maes N. (mevr.)
Marchand C.
Merckx-Van Goey T.
Moens G.
Nelis-Van Liedekerke L.
Olivier M.
Op 't Eynde A.
Panneels-Van Baelen M.
Peeters L.
Peeters W.
Pillaert J.-P.
Pinoie E.
Sarens F.
Sauwens J.
Schellens A.
Seeuws W.
Sleeckx J.
Timmermans J.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Uyttendaele R.
Valkeniers J.
Vandebosch E.
Van den Bossche L.
Van den Brande L.
Van der Maelen D.
Van der Sande J.
Van Eetvelt J.
Van Hecke J.
Van Hooland R.
Vanhorenbeek L.
Vankeirsbilck E.

Voorzitter

Vanlerberghe R.
Van Looy J.
Van Nevel A.
Vannieuwenhuyze R
Van Parys T.
Van Peel M.
Van Rompaey H.
Van Rompaey R.
Van Rompuy E.
Van Steenkiste R.
Vanvelthoven L.
Van Wambeke H.
Verhaegen G.
Verheyden J.
Weckx H.
Weyts J.
Willockx F.

Zich ONTHOUDEN hebben :

Annemans G.
Beysen E.
Bosmans Jozef
Bril L.
Cuyvers J.
Daems R.
Decoster M.
De Croo H.
De Groot E.
Denys A.
De Vlieghe W.
Dewael P.
Dewinter F.
Dierickx L.
Geysels J.
Janzegers G.
Laverge J.
Van Aperen A.
Van den Broeck O.
Vandersmissen E.
Van Dienderen H.
Van Durme W.
Van houtte M.
Van Mechelen D.
Verberckmoes F.
Verreycken W.
Waltniel L.

Dientengevolge neemt de Raad het voorstel van decreet aan ; het zal aan de Vlaamse Executieve ter bekrachtiging worden overgezonden.

MOTIE VAN AANBEVELING van de heer W. Verreycken tot besluit

van de op 21 februari 1990 door de heer G. Annemans gehouden interpellatie tot de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs, over het verengelsen van het universitair onderwijs
— 300 (1989-1990) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De Voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie van aanbeveling van de heer Verreycken tot besluit van de op 21 februari 1990 door de heer Annemans gehouden interpellatie tot de heer Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs, over het verengelsen van het universitair onderwijs.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? **(Ja)**

Einde van de stemverrichtingen

Ziehier het resultaat :

131 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
2 leden hebben ja geantwoord ;
117 leden hebben neen geantwoord ;
12 leden hebben zich onthouden.

JA hebben geantwoord :

Annemans G.
Verreycken W.

NEEN hebben geantwoord :

Aerts F.
Ansoms J.
Baldewijns E.
Bartholomeeussen M.
Beckers A.
Bockstal E.
Bosmans F.
Bosmans Jos
Bosmans Jozef
Brepoels F. (mevr.)
Breyne P.
Candries H.
Capoen M.
Cardoen G.
Caudron J.
Cauwenberghs F.
Chevalier P.
Coens D.
Content W.
Cooreman E.
Coveliers H.
Cuyvers J.
De Batselier N.

De Beul A.
De Bremaeker J.
De Groot E.
De Loor H.
De Meyer M. (mevr.)
Deneir A.
Deprez P.
De Roo J.
De Seranno J.
De Vlieghe W.
De Winter F.
De Wulf R.
Dhoore L.
Dielens F.
Dierickx L.
Dufaux J.
Dumez P.
Dupré J.
Duroi-Vanhelmont A.
Egelmeers I.
Gabriels J.
Garcia R.
Geens G.
Gesquière M.
Geysels J.
Hermans P.
Janzegers G.
Kelchtermans L.
Kelchtermans T.
Kestelijn-Sierens M.
Laridon A.
Lauwers H.
Lefebvre O. (mevr.)
Lenssens J.
Leysen A. (mevr.)
Lisabeth C.
Loones J.
Luyten W.
Maes N. (mevr.)
Marchand C.
Merckx-Van Goey T.
Moens G.
Nelis-Van Liedekerke L.
Olivier M.
Op 't Eynde A.
Panneels-Van Baelen M.
Peeters L.
Peeters W.
Pillaert J.-P.
Pinoie E.
Sarens F.
Schellens A.
Schoeters M.
Seeuws W.
Sleeckx J.
Taelman W.
Timmermans J.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Uyttendaele R.
Valkeniers J.
Van Aperen A.

Voorzitter

Vandebosch E.
Van den Bossche L.
Van den Brande L.
Van der Maelen D.
Van der Sande J.
Van Dienderen H.
Van Durme W.
Van Eetvelt J.
Van Grembergen P.
Van Hecke J.
Van Hooland R.
Vanhorenbeek L.
Van houtte M.
Vankeirsbilck E.
Vanlerberghe R.
Van Looy J.
Van Nevel A.
Vannieuwenhuysse R.
Van Parys T.
Van Peel M.
Van Rompaey H.
Van Rompaey R.
Van Rompuy E.
Van Steenkiste R.
Vanvelthoven L.
Van Wambeke H.
Verberckmoes F.
Verhaegen G.
Verheyden J.
Vermeiren F.
Weckx H.
Weyts J.
Willockx F.

Zich ONTHOUDEN hebben :

Beysen E.
Bril L.
Daems R.
De Croo H.
Denys A.
Dewael P.
Laverge J.
Sprockeels G.
Van den Broeck O.
Vandersmissen E.
Van Mechelen D.
Waltniel L.

Dientengevolge neemt de Raad de motie niet aan.

De heer Beysen heeft het woord.

De heer E. Beysen : Mijnheer de Voorzitter, de PVV-fractie heeft zich bij de stemming onthouden omdat zij deze motie van aanbeveling zonder voorwerp vindt, gelet op het feit dat de wettelijke mogelijkheden worden

toegepast en dat daarvan geen misbruik wordt gemaakt.

MOTIE VAN AANBEVELING van de heer A. Denys tot besluit van de op 21 februari 1990 door de heer A. Denys gehouden interpellatie tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over het beleid van de Vlaamse Executieve 1 jaar na het Regeerakkoord en naar aanleiding van de recente verklaringen van de Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin — 301 (1989-1990) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De Voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie van aanbeveling van de heer Denys tot besluit van de op 21 februari 1990 door hem gehouden 'interpellatie tot de heer Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over het beleid van de Vlaamse Executieve 1 jaar na het Regeerakkoord en naar aanleiding van de recente verklaringen van de Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin.

De heer Denys heeft het woord.

De heer A. Denys (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, deze motie van aanbeveling sluit aan bij onze interpellatie in verband met de verklaringen van de heer Lenssens in een dagblad over het slecht functioneren van de Vlaamse Executieve. Dit had volgens hem volgende oorzaken : ten eerste, de proportionele samenstelling van de Vlaamse Regering en ten tweede, het te groot aantal Ministers en ten derde de zogenaamde negatieve houding van de twee liberale Gemeenschapsministers.

In verband met dit laatste punt heeft de heer Geens in zijn antwoord duidelijk afstand genomen van de heer Lenssens en erkent hij dat zowel Mi-

nister Waltniel als Minister Dewael op correcte wijze hun taak vervullen.

Voor de eerste twee punten, het proportioneel systeem en het te groot aantal Ministers, kunnen wij akkoord gaan met het standpunt van de heer Lenssens.

Desalniettemin moet het ons toch van het hart dat het nogal schijnheilig overkomt dat de heer Lenssens, pas één jaar nadat hij zelf ten dele politieke verantwoordelijkheid opnam voor het invoeren van een proportionele Regering en de uitbreiding ervan, nu doet hij alsof hij hier geen enkele politieke verantwoordelijkheid draagt.

Collega's, het goedkeuren van deze motie van aanbeveling zou een zware politieke betekenis hebben. Zij vraagt met name dat dit systeem tijdens de derde fase van de staatshervorming zou worden gewijzigd. Wat wij vragen, met name het afschaffen van de proportionaliteit en het veranderen van het aantal Ministers, betreft een materie die in wezen alleen de Vlamingen aangaat omdat het gaat over de functie van onze eigen Vlaamse Regering. Door het goedkeuren van deze motie van aanbeveling zou er bijgevolg tijdens de onderhandelingen van de derde fase van de staatshervorming geen enkele Franstalige zich nog kunnen kanten tegen een materie die uitsluitend de Vlamingen aangaat.

Voorts stel ik vast dat er in de voorbije weken nogal wat verklaringen werden afgelegd in verband met het te groot aantal Ministers, zowel op nationaal vlak als in de Vlaamse Regering. Vandaag krijgt iedereen de kans te bewijzen dat hij er tegen gekant is. In onze motie van aanbeveling stellen wij voor het aantal leden van de Executieve te verminderen van 11 naar 7. Door het goedkeuren van deze motie kunnen degenen die die verklaringen afleggen ook bewijzen dat ze er werkelijk achter staan. Het zou een eerste stap zijn naar een nieuwe politieke cultuur en een nieuwe politieke geloofwaardigheid. **(Applaus)**

De Voorzitter : Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? **(Ja)**

Voorzitter

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

127 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
26 leden hebben ja geantwoord ;
99 leden hebben neen geantwoord ;
2 leden hebben zich onthouden.

JA hebben geantwoord :

Annemans G.
Beysen E.
Bosmans Jozef
Bril L.
Cuyvers J.
Daems R.
De Croo H.
De Groot E.
Denys A.
De Vlieghe W.
Dewinter F.
Dierickx L.
Geysels J.
Janzegers G.
Laverge J.
Sprockeels G.
Van Aperen A.
Van den Broeck O.
Vandersmissen E.
Van Dienderen H.
Van Durme W.
Van houtte M.
Van Mechelen D.
Verberckmoes F.
Vermeiren F.
Verre ycken W.

NEEN hebben geantwoord :

Aerts F.
Ansoms J.
Baldewijns E.
Bartholomeeussen M.
Beckers A.
Bockstal E.
Bosmans F.
Bosmans Jos
Brepoels F. (mevr.)
Breyne P.
Candries H.
Capoen M.
Cardoen G.
Caudron J.
Cauwenberghs F.
Chevalier P.
Coens D.
Cooreman E.
Coveliers H.
De Beul A.

De Bremaeker J.
De Loor H.
De Meyer M. (mevr.)
Deneir A.
Deprez P.
De-Roo J.
De Seranno J.
Desutter M.
De Wulf R.
Dhoore L.
Dielens F.
Dufaux J.
Dumez P.
Dupré J.
Duroi-Vanhelmont A.
Egelmeers I.
Gabriels J.
Garcia R.
Geens G.
Gesquière M.
Hermans P.
Kelchtermans L.
Kelchtermans T.
Kestelijn-Sierens M.
Lauwers H.
Lefebver O. (mevr.)
Lenssens J.
Leysen A. (mevr.)
Loones J.
Luyten W.
Maes N. (mevr.)
Marchand C.
Merckx-Van Goey T.
Moens G.
Nelis-Van Liedekerke L.
Olivier M.
Op 't Eynde A.
Panneels-Van Baelen M.
Peeters L.
Peeters W.
Pillaert J.-P.
Pinoie E.
Sarens F.
Schellens A.
Schoeters M.
Seeuws W.
Sleeckx J.
Timmermans J.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Uyttendaele R.
Valkeniers J.
Vandebosch E.
Van den Bossche L.
Van den Brande L.
Van der Maelen D.
Van der Sande J.
Van Eetvelt J.
Van Grembergen P.
Van Hecke J.
Van Hooland R.
Vanhorenbeek L.

Vankeirsbilck E.
Vanlerberghe R.
Van Looy J.
Van Nevel A.
Vannieuwenhuyze R.
Van Parys T.
Van Peel M.
Van Rompaey H.
Van Rompaey R.
Van Rompuy E.
Van Steenkiste R.
Vanvelthoven L.
Van Wambeke H.
Verhaegen G.
Verhe y den J.
Weckx H.
Weyts J.
Willockx F.

Zich ONTHOUDEN hebben :

Dewael P.
Waltniel L.

Dientengevolge neemt de Raad de motie niet aan.

MOTIE VAN AANBEVELING van de heer Jozef Bosmans tot besluit van de op 22 februari 1990 door de heer A. Denys gehouden actuele interpellatie tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over het milieubeleidsplan 1990-1995
— 305 (1989-1990) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De Voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie van aanbeveling van de heer Jozef Bosmans tot besluit van de op 22 februari 1990 door de heer Denys gehouden actuele interpellatie tot de heer Theo Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over het milieubeleidsplan 1990-1995.

De heer Jozef Bosmans heeft het woord.

De heer Jozef Bosmans (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, collega's, op woensdag 14 februari laatstleden werd door Minis-

Tijdens de interpellatie- Verberckmoes (PW) over de dijkenproblematiek bezwoer de heer E. Cooreman (CVP) Minister J. Sauwens (VU) alsnog voor potpolders te opteren

ter Kelchtermans een Milieubeleidsplan aan de pers voorgesteld, nog vóór de voltallige Executieve zich had kunnen uitspreken over de inhoud van dat plan en nog vóór er in de Vlaamse Raad hierover een debat werd gehouden. Dat een dergelijke werkwijze onverantwoord is, heeft collega Denys in zijn interpellatie uitvoerig belicht. Ik wens alleen te onderstrepen dat een dergelijk initiatief van een lid van de Executieve een ernstige hypotheek legt op de herwaardering van de Vlaamse Raad, die wij met de herziening van ons Reglement meenden te hebben bereikt en waarvan deze motie van aanbeveling een uitvloeisel is.

Deze motie van aanbeveling gaat precies over de essentie van het toekomstig Vlaams milieubeleid en draagt in zich de kans op het al of niet slagen van een grootscheepse milieusaneringsoperatie. Het is onze overtuiging dat een dergelijke operatie pas kan slagen wanneer zij gedragen wordt door de instemming van de publieke opinie. Die is van cruciaal belang.

Wij stellen ons de vraag of het principe „de vervuiler betaalt” correct wordt toegepast. Welnu, het is overduidelijk dat dit milieubeleidsplan de correcte toepassing niet garandeert omdat zelfs de allereerste voorwaarde daartoe, met name het exact kwantificeren en inventariseren van de vervuiling veroorzaakt door de industrie, de landbouw en de particulieren, erin ontbreekt. Eens deze gegevens zullen bekend zijn, kan worden gewerkt aan de verdere verfijning ervan, met name het bepalen van de vervuiling die elk industrieel en agrarisch bedrijf veroorzaakt. Mijnheer de Minister, dit is perfect mogelijk via een milieuscreening per bedrijf en zelfs tegen een beperkte kostprijs.

Mijnheer de Voorzitter, de PVV-fractie zal deze motie goedkeuren omdat zij meent dat dit de enige manier is om op een rechtvaardige wijze de middelen te verzamelen, nodig om de belabberde situatie van ons leefmilieu, waarvoor in het verleden diverse CVP-ministers verantwoordelijk waren, ongedaan te maken. Het is daarenboven nog de enige mogelijkheid om de steun van de bevolking, die nu is gemobiliseerd rond het milieuvraagstuk en die noodzakelijk zal zijn voor het welslagen van het project, niet te verliezen. **(Applaus bij de PVV)**

De Voorzitter : Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? **(Ja)**

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

123 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
18 leden hebben ja geantwoord ;
96 leden hebben neen geantwoord ;
9 leden hebben zich onthouden.

JA hebben geantwoord :

Annemans G.
Beysen E.
Bosmans Jozef
Bril L.
Daems R.
De Croo H.
De Groot E.
Deneir A.

Dewinter F.
Laverge J.
Sprockeels G.
Taelman W.
Van Aperen A.
Van den Broeck O.
Van houtte M.
Van Mechelen D.
Vermeiren F.
Verreycken W.

NEEN hebben geantwoord :

Aerts F.
Ansoms J.
Baldewijns E.
Bartholomeeussen M.
Beckers A.
Beerden G.
Bockstal E.
Bosmans F.
Bosmans Jos
Brepoels F. (mevr.)
Breyne P.
Candries H.
Capoen M.
Cardoen G.
Caudron J.
Cauwenberghs F.
Coens D.
Cooreman E.
Coveliers H.
De Batselier N.
De Beul A.
De Bremaeker J.
De Loor H.
Deneir A.
Deprez P.
De Roo J.
De Seranno J.
Desutter M.
De Wulf R.
Dhoore L.
Dielens F.
Dufaux J.
Dumez P.
Dupré J.
Duroi-Vanhelmont A.
Egelmeers I.
Gabriels J.
Geens G.
Gesquière M.
Kelchtermans T.
Kestelijn-Sierens M.
Lauwers H.
Lefebvre O. (mevr.)
Lenssens J.
Leyens A. (mevr.)
Lisabeth C.
Loones J.
Luyten W.
Maes N. (mevr.)

Voorzitter

Marchand C.

Merckx-Van Goey T.

Moens G.

Nelis-Van Liedekerke L.

Olivier M.

Op 't Eynde A.

Panneels-Van Baelen M.

Peeters L.

Peeters W.

Pillaert J. -P.

Pinoie E.

Sarens F.

Schellens A.

Schoeters M.

Seeuws W.

Sleeckx J.

Timmermans J.

Tyberghien-Vandenbussche M.

Uyttendaele R.

Valkeniers J.

Vandebosch E.

Van den Bossche L.

Van den Brande L.

Van der Maelen D.

Van der Sande J.

Van Eetvelt J.

Van Grembergen P.

Van Hecke J.

Van Hooland R.

Vanhorenbeek L.

Vankeirsbilck E.

Vanlerberghe R.

Van Looy J.

Van Nevel A.

Vannieuwenhuyze R.

Van Parys T.

Van Peel M.

Van Rompaey H.

Van Rompaey R.

Van Rompuy E.

Van Steenkiste R.

Vanvelthoven L.

Van Wambeke H.

Verhaegen G.

Verheyden J.

Weyts J.

Willockx F.

Zich ONTHOUDEN hebben :

Cuyvers J.

De Vlieghe W.

Dewael P.

Dierickx L.

Geysels J.

Janzegers G.

Van Dienderen H.

Van Durme W.

Waltniel L.

Dientengevolge neemt de Raad de motie niet aan.

De heer Geysels heeft het woord voor een verklaring van reden van onthouding.

De heer J. Geysels : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, onze fractie heeft zich onthouden.

Eenzijds zijn wij het eens met de PVV dat de manier waarop de heffingen zijn bepaald in de programmawet en in het Milieubeleidsplan, ongrondwettelijk zijn.

Anderzijds zijn wij het niet eens met de PVV — vandaar onze onthouding — aangezien punt 2 van de motie van aanbeveling onuitvoerbaar is, tenzij nog duizenden ambtenaren worden aangeworven. Dat kan toch niet de bedoeling zijn van de PVV !

INTERPELLATIE (Regl. art. 76) (Voortzetting)

Interpellatie van mevrouw F. Brepoels tot de heer N. de Batselier, Vice-voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie, Middenstand en Energie, en de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de mogelijke berging van laag radioactief en/of industrieel afval in de Limburgse steenkoolmijnen

De Voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van mevrouw Brepoels tot de heer De Batselier, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie, Middenstand en Energie, en de heer Theo Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de mogelijke berging van laag radioactief en/of industrieel afval in de Limburgse steenkoolmijnen.

Mevrouw Brepoels heeft het woord.

Mevrouw F. Brepoels (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, dames en heren, de jongste weken en maanden werden we

via de pers ingelicht over de voorlopige en tussentijdse resultaten van de rapporten van het NIRAS-onderzoek over de berging van laagradio-actief afval. In dit verband werd er heel wat onderzoek verricht in de Limburgse steenkoolmijnen omdat het NIRAS deze bergingsmogelijkheid duidelijk naar voren schoof als één van de alternatieven. Na mijn vraag in de Kamer op 15 februari jongstleden aan Minister van Economische Zaken Claes, verklaart ook het NIRAS enkele dagen later tijdens een persconferentie dat er zeker geen kernafval komt in de Limburgse mijnen. Nochtans wordt vanuit verschillende hoeken bevestigd dat er nog steeds metingen en onderzoeken worden uitgevoerd in de nog in uitbating zijnde steenkoolmijnen. De Minister bevestigt dit in zijn antwoord maar ontkent ten stelligste dat het NIRAS hier iets mee te maken zou hebben.

Wij zijn uiteraard verheugd te mogen vernemen dat het NIRAS, samen met de bevoegde Minister, afziet van een mogelijke berging van radioactief afval in de steenkoolmijnen, en dit om twee redenen, die erg belangrijk zijn voor de rest van het verhaal.

Ten eerste, de technische reden. Eens het kernafval gestockeerd, zal het mijnwater niet meer weggepompt worden en lopen de mijngangen onder.

Na verloop van tijd zal als gevolg daarvan de druk op de bovengeslagen mergellagen zo groot worden, dat die barsten. Daardoor komt het besmette mijnwater in contact met het drinkwater uit de krijtlaag van het Maastrichtiaan, met als gevolg dat ook ons drinkwater besmet zou kunnen worden.

Ten tweede, de economische reden. De kostprijs ligt in vergelijking met de andere alternatieven erg hoog, vandaar ! Dit onderzoek is bijzonder interessant omwille van zijn conclusies. Ze werden geformuleerd voor het laagradioactief afval maar zijn evenzo geldig voor alle soorten afval.

De berichten doen immers de ronde als zou KS concrete plannen hebben om een afvalverwerkingsproject voor industrieel afval op te zetten, dit zelfs

Brepeels

in samenwerking met verschillende Europese afvalbedrijven. Hiervoor zouden op dit ogenblik reeds ingenieurs van de KS naar Duitsland gestuurd worden voor bijscholing.

Ook voorziet het OVAM-richtplan tot 2010 een uitbreiding van de installaties van Indaver in de Antwerpse polders of de bouw ergens in Limburg van een tweede installatie om al het probleemafval te kunnen verwerken.

Daarnaast zou het Remo-stort in Houthalen een uitbreiding aangevraagd hebben tot 360 hectare, een verdubbeling van de huidige capaciteit, om samen met Zonnebeke in West-Vlaanderen al het industriële afval uit Vlaanderen te kunnen opvangen.

Het wordt een ingewikkeld kluwen dat enkel kan worden ontrafeld door een aantal onduidelijkheden en veronderstellingen uit de weg te ruimen. De verwerking en/of berging van alle afval dat geproduceerd wordt is geen zaak om geheimzinnig over te doen, maar is een verantwoordelijkheid van ieder van ons. Het is duidelijk dat dit in de grootst mogelijke openbaarheid dient te worden behandeld. Daarom stel ik dan ook de volgende vragen.

Ten eerste, is de Minister ervan op de hoogte dat nog regelmatig onderzoek wordt uitgevoerd en metingen worden gedaan in de steenkoolmijnen ? Door wie gebeurt dit, met welk doel en werden de resultaten gemeld ? Werd hiervoor enige toelating gevraagd ?

Ten tweede, is de Minister op de hoogte van de concrete plannen van KS, om een afvalverwerkingsbedrijf op te zetten ? Heeft de KS hiervoor een opdracht gekregen, zo ja, van wie ? Behoort een dergelijk initiatief tot de bevoegdheid van KS ? Stroken deze plannen met de opties in het afvalstoffenplan ? Gebeurt dit project in samenwerking met het NIRAS of met andere afvalbedrijven. Zo ja, met welke ? Is het waar dat KS-ingenieurs bijscholing volgen in Duitsland ? Werd hiervoor een toelating gevraagd en onder wiens bevoegdheid ressorteert dit ?

Ten derde, in het OVAM-richtplan wordt in de mogelijkheid voorzien om ergens in Limburg een tweede installatie van Indaver te bouwen. Werden hiervoor reeds concrete plannen uitgewerkt ? Op welke wijze zou dit in verband gebracht kunnen worden met de plannen van KS ?

Ten vierde, heeft het Remo-stort in Houthalen reeds een vergunning gekregen tot uitbreiding ? Zo ja, van welke instantie en wanneer ? Wat houdt deze vergunning in ? Wordt op dit moment nog steeds industrieel afval uit Antwerpen aangevoerd ? Is dit niet tegenstrijdig met de opties genomen in het Afvalstoffenplan van 25 februari 1987 ? **(Applaus)**

De Voorzitter : De heer Vandebosch heeft het woord.

De heer E. Vandebosch (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, collega's, ik vraag mij in alle oprechtheid af welk bijzonder genoeg mevrouw Brepeels er blijft in scheppen dit dossier steeds weer te openen. Dit dossier werd immers maanden geleden gesloten. Vice-Eerste Minister Claes, Staatssecretaris Deworme en NIRAS hebben reeds weken geleden verklaard dat de hypothese van berging van radioactief afval in de ondergrond van de mijnen van Beringen en Zolder uitgesloten wordt en dit op basis van de geologische redenen die ikzelf, ook reeds maanden geleden, in de openbaarheid bracht.

Mevrouw, wij vinden het niet handig, zelfs inopportuun, zelfs hoogst ongewenst en bovendien zeker niet in het belang van de streek West-Limburg, teneer dat deze streek niet behoort tot uw kiesomschrijving. **(Protest vanwege mevrouw Brepeels)**

Wij vinden het niet handig en niet in het belang van de streek om steeds weer te proberen dit dossier te heropenen.

Mevrouw, u zou moeten weten dat dit dossier thuishoort in het nationale Parlement — en niet in de Vlaamse Raad —, waar wij het in de Commissie Bedrijfsleven op een meer dan uitvoerige wijze hebben besproken. Daarom vragen wij ons af waarom mevrouw Brepeels er zich toe leent.

(Onderbreking van mevrouw Brepeels)

Wij vragen ons af waarom u lippen-dienst bewijst aan bepaalde groepen in de Provincie Limburg, die er persoonlijk baat bij hebben dat er een klimaat van wantrouwen en onbehagen om en rond de mijn blijft zweven.

Onze stelling, die trouwens werd bijgetreden door de **Gemeenschapsminister** voor Leefmilieu in de Vlaamse Executieve is altijd en ongenueanceerd dezelfde gebleven : geen nucleair mausoleum in de mijnondergrond in West-Limburg. Wij voegden er aan toe : geen ander toxisch afval in de mijnen. Wij completeren onze stelling nu door te zeggen : geen industriële bedrijvigheid op de bovengrond, temidden van de mijn-cité, die een belangrijk impact kan hebben op de leefomgeving.

Heren Ministers, na de sociaal pijnlijke sluiting van de mijnen, waartoe de Vlaamse Executieve besliste op 26 mei van vorig jaar, wordt ernstig gepoogd om van de mijn-terreinen, de mijnomgeving en de mijn-cité's een attractief geheel te maken met opportuniteiten op verschillende domeinen : sociaal, cultureel, toeristisch, ruimtelijk, administratief. Ook wordt steun gegeven aan meer economische investeringen, maar dan eerder in de zin van ambachtelijke bedrijvigheden, zeker in de onmiddellijke nabijheid van de dichtbebouwde mijn-cité's. Een dergelijke toekomstvisie is niet compatibel met het inrichten van bovengrondse of ondergrondse stortplaatsen van afval. Over deze toekomstplannen werden reeds enkele gesprekken gevoerd met de heer Gheyselinck. Wij vertrouwen erop dat de uiteindelijke herbestemming van de mijn-terreinen gebaseerd zal zijn op de daarnet geschetste visie.

KS heeft herhaaldelijk te kennen gegeven dat er reconversiekansen zaten in drie sectoren : de bouw, het toerisme en het milieu. Dit laatste is zeker toe te juichen. In de context van het Milieubeleidsplan van Minister Kelchtermans, dat verder op het economische en energetisch vlak hopelijk gecompleteerd zal kunnen worden met een substantiële bijdrage van Minister De Batselier, kunnen nieu-

Vandebosch

we private investeringen rustig plaatsvinden.

Ook wij hebben vernomen dat er in de provincie Limburg een discussie gaande is over de reorganisatie van het systeem van de huisvuilverwerking. In het Milieuplan van Minister Kelchtermans is men eveneens voorstander van een andere en meer grootschalige aanpak van de huisvuilproblematiek.

De Bestendige Deputatie van de Provincie Limburg, KS en de Gemeenschapsministers De Batselier en/of Kelchtermans werden als mede-initiatiefnemers genoemd.

Het zou ons bijzonder veel genoeg doen indien zij ons kunnen inlichten over de juistheid van deze informatie.

Wordt er op het ogenblik onderhandeld over de organisatie van de huisvuilverwerking in de provincie Limburg ?

Is KS bij deze discussie betrokken ? Over welk soort afval wordt gesproken ? Is er in deze context sprake van een uitbreiding van de activiteiten van Remo ? Werden de drie betrokken gemeenten, Beringen, Heusden, Zolder en Houthalen-Helchteren over deze plannen ingelicht en/of geconsulteerd ? (**Applaus**)

De Voorzitter : De heer Sleenckx heeft het woord.

De heer J. Sleenckx (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, geachte collega's, ik zal iets dieper ingaan op het eerste gedeelte van de interpellatie van Mevrouw Brepoels.

Evenals de heer Vandebosch wijs ik erop, mevrouw Brepoels, dat het stockeren van laag-radioactief afval, nationale materie is en hier dus niet thuishoort.

Wanneer over radioactief afval wordt gesproken, denkt iedereen aan Mol.

Een jaar geleden heb ik in een interpellatie gevraagd om, in het kader van de besparingen, te onderzoeken wat er eventueel in de mijnen zou kunnen gebeuren.

Het rapport wijst uit dat het stockeren van laag-radioactief afval in de mijnen, onder meer door de afwatering, niet mogelijk is.

De besluiten en de aanbevelingen van de Commissie die het Transnuclear schandaal heeft onderzocht, worden grondig besproken in de Commissie voor het Bedrijfsleven. Ook de problemen inzake het stockeren van laag-radioactief afval in de mijnen werden in deze Commissie besproken. Hoewel deze materie niet in de Vlaamse Raad thuishoort, wens ik toch te zeggen dat ik me ook zal verzetten tegen het stockeren van laag-radioactief afval in Mol.

Als enkele burgemeesters protesteren, zijn alle blikken op Mol gericht. Mol is echter ook niet de geschikte plaats voor het bovengronds stockeren van laag-radioactief afval.

De Voorzitter : Minister De Batselier heeft het woord.

Minister N. De Batselier (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, vooraleer te antwoorden op een aantal concrete vragen van de interpellant en van de heer Vandebosch wil ik één zaak duidelijk stellen.

Herhaaldelijk word ik hier onderzocht over de Kempense Steenkoolmijnen. De KS is een zuivere naamloze vennootschap. Er is duidelijk bepaald wat de bevoegdheid is van de Minister ten aanzien van een NV. In 1986 werd de heer Gheyselincq als adviseur aangetrokken.

De Regering heeft op 23 december 1986 een bepaald plan goedgekeurd. Dit plan omvat de volgende bepalingen. Een lange-termijnstrategie, gekoppeld aan een financieringsplan. Dit werd uiteindelijk geconcretiseerd in een financieringsprotocol KS - FNSV, protocol dat evenwel niet voorzorg in een wijziging van het privaatrechtelijk statuut van de vennootschap. Het resultaat was als volgt. Het FNSV werd 100 ten honderd aandeelhouder van KS. Het weer laten functioneren van KS als een NV, vermits de jaarlijkse exploitatiedotatie wegviel. De vroegere controle van het mijnwezen door de

Minister viel weg vanaf 23 december 1986. De aanstelling van de heer Tyl Gheyselincq als Voorzitter van de Raad van Bestuur en als Afgevaardigd Bestuurder. Hernieuwing van de Raad van Bestuur op suggestie van de heer Gheyselincq, wat een nieuw element is voor ons vennootschapsrecht. Daarmee komen wij dichterbij de NV zoals zij in Nederland bestaat. Daar is er geen echte Raad van Bestuur, maar veeleer een Raad van Commissarissen.

De Vlaamse Executieve is in het kader van de financieringswet gehouden om de engagementen van de nationale Regering binnen de nationale sectoren te honoreren.

De KS is een autonome naamloze vennootschap, geleid door een Voorzitter-Afgevaardigd Bestuurder en een Raad van Bestuur. Het optreden van die Raad van Bestuur kadert volkomen in het maatschappelijk doel van de KS zoals het in de eerder geciteerde beslissing van de toen nog nationale Ministerraad werd vastgelegd. Tussen de aandeelhouders en de bestuurder bestaat geen verhouding van mandataris. De heer Gheyselincq en de Raad van Bestuur moeten mij dus niet vragen of ik het eens ben met een bepaald project. Alleen de algemene vergadering kan de Raad van Bestuur om uitleg vragen, dit wil zeggen dat de beslissing eerst genomen moet zijn, net zoals dat in een andere NV het geval is. Waarom men blijft redeneren alsof er in 1987 niets is gebeurd, is mij een raadsel. Het is dus goed even aan de vennootschapswet te herinneren, waardoor de Raad van Bestuur de meest uitgebreide bevoegdheid heeft, met uitzondering van alles wat voor de algemene vergadering is voorbehouden. Door het protocol tussen het Vlaams Gewest en GIMVINDUS behoort het ook niet meer tot mijn bevoegdheid om de bestuurder van KS aan te stellen of te benoemen. Ik heb dit aan GIMVINDUS gedelegeerd. Het zelfde geldt voor de bestuurders van alle andere ondernemingen van de vroegere nationale sectoren. Wij bevelen altijd tegen de politisering te zijn en ik zie dus niet in waarom wij dan bedrijven wel zouden politiseren.

De Batselier

Ik verklaar dus klaar en duidelijk dat ik met deze bestuurders niets te maken heb, behalve dan door mijn onrechtstreeks toezicht via de GIMV en GIMVINDUS. Ik kan de heer Gheyselincx dus geen enkele verantwoording vooraf vragen. Ik hem hem wel gevraagd wanneer het laatste onderzoek van de lagen door het NIRAS werd uitgevoerd. Hij heeft mij medegedeeld dat dat op 5 april 1989 was. **(Twijfelachtig gebaar van Mevrouw Brepoels)** Mevrouw Brepoels, u schijnt dit te betwijfelen. Als u mij niet gelooft kan ik u nog de telefax tonen die de heer Gheyselincx mij in dat verband heeft gestuurd. Meer kan ik niet doen. Ik vertel hier louter wat de heer Gheyselincx mij heeft medegedeeld.

De KS bestudeert inderdaad diversificatie-inspanningen in drie sectoren, namelijk het toerisme, de bouwnijverheid en het leefmilieu. Op het ogenblik zijn er echter nog geen concrete plannen of beslissingen.

Mijnheer Vandebosch, u suggereert dat men op mij moet wachten om het leefmilieuplan aan te vullen inzake energie en economie. Op het ogenblik wordt de laatste hand gelegd aan de documenten in verband met de economische expansie. Wanneer de Commissie voor Economie van de Vlaamse Raad mij vraagt eerst de beleidsnota inzake Buitenlandse Handel in te dienen, betekent dat niet dat ik gelijktijdig de beleidsnota Energie indien. Ik respecteer de prioriteiten van de timing die de Vlaamse Raad mij oplegt. Het gaat dus niet op even terloops te zeggen dat men op mij wacht om de schitterende nota van mijn collega aan te vullen. Zulke opmerkingen storen mij ten zeerste.

Tenslotte kan ik u nog meedelen, Mevrouw Brepoels, dat de KS-ingenieurs geen bijscholing hebben gevolgd in Duitsland. Ik hoop mijn standpunt te hebben verduidelijkt.

De Voorzitter : Minister Kelchtermans heeft het woord.

Minister T. Kelchtermans (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, na

het uitvoerige antwoord van collega De Batselier kan ik zeer kort zijn. De heer De Batselier is trouwens ook meer aangewezen dan ik om hier de beperkingen van de Vlaamse Executieve — in casu van hemzelf — inzake het optreden van KS nogmaals uitvoerig toe te lichten. Misverstanden in dit verband liggen inderdaad vaak aan de basis van heel wat opmerkingen en vragen. Het is immers vaak moeilijk afstand te doen van jarenoude gewoonten.

Ik wil ook vermijden dat de uiteenzetting van de heer Vandebosch aanleiding zou geven tot misverstanden. Wanneer wij het Vlaams Milieubeleidsplan aan de Executieve hebben voorgelegd, werd informeel overeengekomen dat in een latere fase met de Gemeenschapsminister van Openbare Werken en met de collega's De Batselier en Waltniel die van bij de aanvang veel belangstelling hebben getoond voor het Vlaams milieubeleid, overleg zal worden gepleegd ten einde hun beleidsdomeinen te integreren in een Vlaams Milieubeleidsplan. De heer Vandebosch heeft mij trouwens medegedeeld dat het enkel zijn bedoeling was ons aan te sporen om met dit globale plan zo vlug mogelijk naar buiten te komen. Zolang die tweede fase echter niet is afgerond, kan het Milieubeleidsplan niet operationeel worden gemaakt.

Mevrouw Brepoels heeft gevraagd of in het Master-plan voor de periode 1990 tot 2010 een voorstel is opgenomen om ergens in Limburg een tweede Indaver-installatie te bouwen. Gelet op de besluiten van de Noordzeeconferentie is het inderdaad niet denkbeeldig dat op relatief korte termijn de capaciteit van Indaver ontoereikend zal zijn. Er zal wellicht ergens in Vlaanderen een bijkomende installatie worden opgericht maar er wordt nergens gezegd dat die in Limburg zou worden gevestigd.

Er werden vragen gesteld in verband met het Remo-stort te Houthalen, meer bepaald of initiatieven werden genomen samen met KS of met andere, steeds rekening houdend met het autonome optreden van KS in de activiteiten die zij zelf wenst te ontwikkelen.

Wat het Remo-stort te Houthalen betreft, werd bij de Bestendige Deputatie van Limburg een uitbreiding gevraagd voor de klasse II-stortplaats. Het gaat hier duidelijk om een stortplaats van huishoudelijk afval of aan huishoudelijk afval gelijkgestelde stoffen. OVAM heeft hieromtrent op 11 oktober 1989 een advies uitgebracht. Tot op heden heeft de Bestendige Deputatie nog geen uitspraak gedaan.

Wat de klasse-1 stortplaats betreft, werd geen nieuw dossier ingediend; mijns inziens kan zulks niet lang uitblijven aangezien de huidige klasse 1-stortplaats nog tot 31 december 1990 in exploitatie is. ,

Alle niet giftige afvalstoffen die in het Vlaamse Gewest zijn ontstaan en waarop de vergunningsvoorwaarden betrekking hebben, mogen daar worden gestort door iedere provincie, ook vanuit Wallonië, indien dit beantwoordt aan de afspraken die wij binnen het afvalstoffenprotocol zijn overeengekomen. Dit is dus niet in strijd met het afvalstoffenplan; alleen buitenlandse afvalstoffen mogen niet gestort worden zoals bepaald in artikel 6 bis van het afvalstoffendecreet.

Wat de belangstelling van KS in de milieusector betreft, hoop ik dat een aantal intenties die wij binnen de regio's hebben geformuleerd, op de belangstelling van KS mogen rekenen.

De Voorzitter : Mevrouw Brepoels heeft het woord.

Mevrouw F. Brepoels : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, ik wil vooreerst een misverstand uit de weg ruimen. De heer Vandebosch en ook collega Sleecx zijn uitgegaan van het feit dat ik een interpellatie wilde houden in verband met het bergen van laag-radioactief afval. Dit was niet de bedoeling. Een veertiental dagen geleden heb ik deze interpellatie ingediend als een actuele interpellatie, omdat ik er toen vanuit ging dat diezelfde week een onderzoek werd uitgevoerd in de mijnen.

Ze werd niet aanvaard als actuele interpellatie. Ik was toen nog niet op de hoogte van de definitieve uitspraak van Minister Claes, die pas de

Brepoels

dag nadien in de Kamer van Volksvertegenwoordigers werd gedaan. Vandaar dat ik gewoon vertrok van het onderzoek dat door het NIRAS werd uitgevoerd omtrent de berging van laag radioactief afval. Ik heb de conclusies van dat rapport gebruikt om aan te tonen dat ook het industrieel afval niet kan thuishoren in de Limburgse steenkoolmijnen. Ik heb dus zeker geen vergissing begaan inzake de bevoegdheden van deze Raad.

Aan Minister De Batselier wens ik toch even te zeggen dat Minister Claes mij veertien dagen geleden heeft geantwoord dat tot 1 oktober vorig jaar nog dergelijke onderzoeken zijn uitgevoerd door BELGATOM, in opdracht van het NIRAS. Ik heb daarstraks een ontkennend gebaar gemaakt omdat u een datum in april aanhaalde. Dat wenste ik toch recht te zetten.

In verband met de opmerkingen, aan mijn adres geformuleerd door collega Vandebosch, kan ik alleen vaststellen dat hij er een gewoonte van maakt om nijdig te reageren wanneer collega's bepaalde onderwerpen aanraken die hij blijkbaar als zijn persoonlijke eigendom beschouwt. Ik ben niet zo kortzichtig als hij en wens mijn interesse niet te beperken tot mijn kiesdistrict. Ik meen het volle recht te hebben om alle onderwerpen in deze Raad ter bespreking te brengen.

De Voorzitter : De heer Vandebosch heeft het woord.

De heer E. Vandehosch : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, ik hoop dat na deze interpellatie het afvaldossier inzake ondergrondse berging van welkdanige afval dan ook als gesloten mag worden beschouwd. Vervolgens zou ik twee nuanceringen willen aanbrengen.

Ten eerste, het volledig recht van mevrouw Brepoels, zich over om het even welk probleem uit te spreken, is gehandhaafd. Ik heb enkel mijn verwondering uitgedrukt over het feit dat er grote interesse bestaat voor een probleem dat enigszins — in geografische termen uitgedrukt — verwijderd is van de woonplaats van mevrouw Brepoels.

Ten tweede, indien de Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve misschien de indruk zou hebben opgedaan dat er een annex zou worden opgevorderd bij het Milieubeleids- en het Natuurontwikkelingsplan van Gemeenschapsminister voor Leefmilieu, de heer Kelchtermans, dan is die indruk verkeerd. Het is inderdaad de bedoeling dat er vanwege alle aangesproken Ministers in verband met het Milieubeleidsplan op zeer korte termijn een positieve inbreng wordt verwacht en ook in de desbetreffende Commissies zal worden verwelkomd. Ik was ter zake niet ingelicht en men kan niet alles weten

over de specifieke agenderingen in alle Commissies van de Vlaamse Raad. Het is best mogelijk dat andere prioriteiten werden gelegd.

Wij blijven in ieder geval hoopvol uitkijken naar de luiken milieu en economie en milieu en energie van de hand van Vice-Voorzitter De Batselier, en spreken de wens uit dat ze spoedig in de Vlaamse Raad zullen kunnen worden besproken.

De Voorzitter : Het incident is gesloten

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De Voorzitter : Hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden.

Ik stel voor het bepalen van datum, uur en agenda voor de volgende openbare vergadering aan het Bureau en uw Voorzitter over te laten.

Geen bezwaar ? **(Instemming)**

De vergadering is gesloten.

— De vergadering wordt gesloten om 17.25 uur.
